

Belföldi hírek

1976. november 23. k e d d

bb. 1. sokoldalú pedagógiai tudományos együttműködés a szocialista országok tudósai között

i/km/gg/rj pr -cz

1976. november 23.

a közelmúltban tartották ulan-batorban a szocialista országok központi pedagógiai kutató intézetei vezetőinek vi. tanácskozását. a magyar küldöttség tagja volt dr. horváth márton, a magyar tudományos akadémia pedagógiai kutató csoportjának igazgatója, aki tájékoztatta az mti munkatársát a konferencia munkájáról.

- a tanácskozás résztvevői különös figyelmet fordítottak a szocialista országok kommunista és munkáspártjainak legutóbbi kongresszusain a közoktatásra és a pedagógiai tudományokra hozott határozataira. a konferencián részt vettek a bolgár, csehszlovák a lengyel, a mongol, az ndk, a román, a szovjet, és a magyar központi pedagógiai kutató intézetek vezetői.

- a konferencia napirendjén szerepelt egyebek közt a szocialista országok harmadik nemzetközi pedagógiai tudományos konferenciájának előkészítése, „a pedagógus szerepe az új ember formálásában a fejlett szocialista társadalom viszonyai között”, című témában. szakértői bizottságot alakítottunk, amely a marxizmus-leninizmus eszméinek, középiskolai tanításával foglalkozik, s dolgoz ki programot. izgalmas vita alakult ki a tanulók ismereteinek objektív értékelési módszereiről, meghatározásáról. határozat született a szocialista országok pedagógiai tudományos kutatásainak az 1976-1980-as évekre való koordinálásáról is.
/folyt.köv./

bb. 1. /sokoldalú pedagógiai... 1. folyt./rj

- a tanácskozás jóváhagyta, hogy 1977. június 7-11-e között varsóban, a szocialista országok harmadik nemzetközi pedagógiai tudományos konferenciájának előkészítéseként, megvitatják a szocialista országok pedagógusainak szerepét az új ember formálásában. a varsói konferencián résztvevők ez év december 15-ig állítják össze az előadások témáit.

- a szovjetunió neveléstudományi akadémiaja a mongóliai tanácskozással tanulmányt készített a középiskolai tanulók internacionális neveléséről. a tanácskozás résztvevői úgy döntöttek, hogy a jövőben szakértői bizottságot hoznak létre, amelynek feladata lesz, hogy kidolgozza azokat az eszközöket, módszereket, amelyek lehetővé teszik a társadalomtudományi tárgyak óráin a marxizmus-leninizmus eszméinek tanítását. e tudományos munka koordinátora a szovjetunió tudományos akadémiaja, amely meghatározza a feladatokat, programot és kutatási tematikát készít az 1976-1980-as évekre. a konferencia elfogadta a küldöttségek azon javaslatát, hogy a szakértői bizottság tanácskozási üléseit 1977-ben budapestben, 1978-ban az ndk-ban, majd 1979-ben csehszlovákiában és 1980-ban a szovjetunióban rendezzék meg.

a tanulók ismeretének értékelése, az osztályzás valamennyi szocialista országban foglalkoztatja a kutatókat. olyan objektív módszerre van szükség, amely lehetővé teszi a teljesítmények valószínűsítő értékelését. a konferencia elfogadta a magyar küldöttség beszámolóját a hazai kutatásokról, s úgy határozott, hogy a további tudományos munkának nagy figyelmet kell fordítania a módszertani és elméleti kérdésekre. teljes egyetértés alakult ki abban, hogy a szocialista országok iskoláinak szigorú követelményrendszerre kell épülnie. a fiatalokat már iskoláskorukban fel kell készíteni az egész életüket végigkísérő követelményrendszerre. jövőre az e témával foglalkozó szakértői bizottság budapestben rendezzi meg tanácskozási üléseit.

a tudományos tanácskozáson résztvevők hangsúlyozták, hogy fokozottabb együttműködésre van szükség a pedagógiai kutatások folytatásához. rendszeressé kell tenni a tapasztalatcseréket, a közoktatáspolitikai, az oktatás-neveléstudományi kutatások eredményeinek ismertetését. közösen kell megoldani azokat a feladatokat, amelyekkel valamennyi szocialista országban foglalkoznak. ilyen például a megfelelő pedagógusképzés kialakítása, tartalmi kérdéseinek kidolgozása, s a nevelők felkészítése az oktatási rendszer változásaira. a szocialista országok pedagógiai kutatásainak koordinálására a szakértői munkacsoportot hozták létre. a magyar tudósok megtisztelő feladatot kaptak: összeállítják azokat a terveket, amelyek lehetővé teszik majd a szocialista országok sokoldalú pedagógiai tudományos együttműködését az 1976-1980-as években. /mti/

bb.2. szakmai tanulmányi versenyek szakközépiskolásoknak

i/dg/s/rj pr -cz

1976. november 23.

másodizben hirdette meg az idén az oktatási minisztérium a szakközépiskolások képzésében érdekelt szaktárcákkal egyetértésben egységes elvek alapján, egységes szerkezetbe foglalva az országos szakmai tanulmányi versenyeket. a néhány éve erőteljes fejlődésnek indult versenymozgalom résztvevőinek köre az idén tovább szélesedik: először írtak ki országos vetélkedőt, könnyűipari szakközépiskolásoknak is és így már 25 féle versenyben vehetnek részt a szakközépiskolák tanulói.

a szakmai versenyeken kimagasló eredményt elért tanulók az érettségi, illetve a felvételi vizsgákon kedvezményekben részesülnek. a versenyeket többségében komplex, illetve szaktárgyi kategóriákban rendezik meg. a komplex versenyek helyezetteinek nem kell érettségizniük szakmai elméletből és gyakorlatból, illetve versenyeredményüket jeles érettséginek tekintik. a felsőfokú tanintézetben sem kell felvételizniük, amennyiben a szakirányú végzettségüknek megfelelő szakra jelentkeznek. a szaktárgyi versenyek helyezettei a szaktárgyukból kapnak jeles érettségi jegyet és az egyetemi főiskolai felvételin csak matematikából kell felvételizniük.

a versenyeket a nevezési létszámoktól és a szakjellegétől függően két vagy három fordulóban bonyolítják le. az iskolai selejtezők többségét februárban tartják, a középdöntőkre általában márciusban, a döntőkre pedig április végén, május első két hetébe kerül sor.

új vonás, hogy az idén első alkalommal már valamennyi iskolai versenyen központilag kiadott feladatokat oldanak meg a diákok. korábban az iskolai selejtezők többségét a szaktanárok által helyileg összeállított feladatok alapján bonyolították le. a tapasztalatok azt mutatták, hogy az utmutatók, az irányelvek ellenére az iskolai feladatok, feladatsorok között jelentős volt a színvonal-különbség.

tavaly az országos szakmai versenyekre a szakközépiskolák negyedikeinek több mint 40 százaléka, mintegy 10 ezer tanuló nevezett be. /a legtöbben a kohó- és gépipari szakközépiskolákból/. az országos döntőkre több mint félezer tanuló került be és közülük a komplex versenyek 111 helyezetteje nyert közvetlenül felvételt felsőoktatási intézménybe.

/folyt.köv./

bb. 2. / szakmai ... 1. folyt./rj

az idén a szervezők az érdeklődés alapján a tavalyinál lényegesen nagyobb részvételre számítanak. a rendezőknek az a céljuk, hogy a szakmai tanulmányi versenyek mindenütt elérjék a középiskolai érettségik, illetve az egyetemi főiskolai felvételi vizsgák szintjét. ennek érdekében az oktatási minisztériumban már készül a versenyszabályzat, amely egységesen előírja az összes szakmai verseny rendezésének, szervezésének feltételeit. a szabályzat várhatóan az 1977-78. tanévben lép érvénybe. /mti/

-.-

bb. 3. a szovjet televízió estje a magyar televízióban

i/nm/tm/rj pr -cz

1976. november 23.

hagyomány már a magyar televízióban, hogy egy-egy napra a szovjet televízió produkciói a képernyő: ezuttal pénteken sugároznak dokumentum-filmeket, tévéjátékokat, összeállításokat a szovjetunió népeinek életéről, munkájáról, kulturájáról. először 16.45-kor színes kisfilm számol be az umani park látványáról, nevezetességeiről, puskin, gorkij kedvenc tartózkodási helyéről, majd 16.55-kor „változások ideje”, címmel egy állattenyésztő kombinátban tehetnek látogatást a nézők. az állattenyésztésben alkalmazott nagyüzemi módszerek megismerése után 17.10-kor belorussziáról számol be színes 25 perces produkció. 17.45-kor ház a kék égbolt alatt címmel Litvánia madárvilágáról készült kisfilm perog, amelyet szibéria jelenéről és multjáról forgatott ugyancsak színes dokumentumfilm követ. „moszkvától egész a határszélig”, címmel 18.35-kor kerül képernyőre az a másik szovjet dokumentumfilm, amely mintegy összefoglalóval szolgál a szovjetunió köztársaságainak életéről, természeti szépségeiről, nevezetességeiről. ezen a napon az esti mese is szovjet rajzfilmmel kíván jó estét a gyermekeknek.

20.05-kor kezdődik gladkov magyarul is megjelent klasszikus regényének, a cementnek szovjet filmváltozata. a művet - ndk adaptációban - nemrég a nemzeti színház is műsorán tartotta. a dráma főhőse a polgárháború, a forradalom után tér haza, három évi távollét után, s rá kell döbennie, környezetében sok minden megváltozott. / a film második részét vasárnap este 20.05-től sugározzák./

/folyt.köv./

-4 -

10

bb. 3. / a szovjet televízió... 1. folyt./rj

21.10-kor „fantázia” címmel, a klasszikus orosz író, turgenyev „tavaszi vizek”, című kisregényének színes tévé-feldolgozása egészíti ki a műsort. a világhírű szovjet rendező, efrosz által rendezett produkció érdekessége, hogy a prózát helyenként balett-részletek váltják fel, s az egyik főszerepet innokentyij szmoktunovszkij oldalán a híres balett-táncos, maja pliszeckaja alakítja. 22.30-kor a taganka színház magyarországi vendégjátékáról készített filmbeszámoló zárja a szovjet televízió estjének műsorát. /mti/

-.-

bb. 4. zenei központtá fejlődött kodály zoltán szülővárosai híres zenei programok otthona a város

vid/fm/rj -cz

1976. november 23.

a kecskeméti városi tanács 1968-ban jóváhagyott közművelődés-fejlesztési programjában szerepelt, hogy kodály zoltán szülővárosát mielőbb zenei központtá kell fejleszteni. ma már elmondható, hogy a figyelemreméltó terv megvalósult. kecskemét a nagy zeneszerzőhöz méltóan ápolja a haladó hagyományokon alapuló zenekulturát.

jelzik ezt egyebek között az országos filharmónia nagysikerű hangversenyei, az általános iskolásoknak és ipari tanulóknak rendezett ifjúsági koncertek. ujabban évenként zenei hetek színhelye is kodály szülővárosa. e programban ugyancsak fontos szerepet kap az ifjúság zeneszeretetre nevelése. a már hagyományos országos népzenei találkozóra két évenként - legközelebb 1977-ben - kerül sor.

a város sok kitűnő iskolai ének- és zenekarán kívül közművelődési intézményeinek öt kórusa és három zenekara működik szép sikerrel. a kecskeméti városi szimfonikus zenekar fejlődésével elérte, hogy néhány éve függetlenül együttműködésben működhetik. a kecskeméti szimfonikusok évenként mintegy 40 koncertet adnak kecskeméten, bács-kiskun megyében és az ország más vidékein. közreműködnek a filharmóniai programban is.

/folyt.köv./

-5 -

10

bb. 4. / zenei központtá... 1. folyt./rj

az ország első - kecskeméti - ének-zenei általános iskolája és gimnáziuma mellett az elmúlt években megkezdte működését a másik nemzetközi hírű intézmény, a Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet. Világ minden tájáról érkezett zenepedagógusok tanulnak itt, és az intézet a gazdája az ismétlődően megrendezett Kodály-szemináriumoknak, szimpóziumoknak. munkatársai dokumentációs feldolgozással, tudományos munkával, szakmai kiadványok megjelentetésével is foglalkoznak. /mti/

-.-

bb. 5. magyar alagutszelvények a belgrádi metróhoz

vid/rj fm -cz

1976. november 23.

a beton- és vasbetonipari művek kunszentmártoni gyárában sorozatban készülnek a speciális, nagyméretű betonelemek előállításához szükséges öntőformák, sablonok, itt készülnek azoknak az egyedi daraboknak formái is, amelyeket hazai és külföldi építkezésekhez rendelnek meg. a bvm közreműködik például a belgrádban épülő metró építésében, a kunszentmártoni gyárban 150 speciális öntőformát készítenek, amelynek alapján a vállalat budapesti üzemében gyártják le a kész alagutszelvényeket, tübingeket és szállítják majd jugoszláviába. a kunszentmártoni formák után a szolnoki gyárban öntötték ki a budapesti hilton szálló különleges vasbeton elemeit is.

ujabban a paksi atomerőmű nagyszabású kivitelezéséhez járulnak hozzá termékeikkel. a különböző nagyságokra méretezett elemeket szolnokon gyártják le. a tiszaparti városban rövidesen megkezdődik az amerikai licenc alapján készülő nagyméretű, szeleltethető betonfödémek előállítására is. Európában eddig egyedülálló technológiai eljárással olyan tartós épület- és csarnokelemeket gyártanak, amelyek alátámasztás nélkül tizennyolc-husz méter hosszúságú épületeket is áthidalnak. a gyártócsarnok megépítése és gépi berendezése után a jövő év elején kezdik meg a licenc-termékek sorozatgyártását. /mti/

-.-

-6 -

bb. 6. hárommegyed százados jubileumára készül a szolnoki művésztelep

vid/fm/rj -cz

1976. november 23.

jövőre lesz hárommegyed százada, hogy szolnokon a Tisza és a Zagyva szögében hivatalosan megnyitották az alföldi piktúra egyik fellelegvárát, a művésztelepet. a szolnoki vár helyén, romantikus vízparti környezetben felépült művésztelep műterem-sorába 1902-ben költöztek be az első törzsgárdatagok, köztük a képzőművészeti élet olyan nagyságai, mint Bihari Sándor, Fényes Adolf, Zombory Lajos, Mihalik Dániel, Szlányi Lajos és kortársai. a Holland stílusú épületek műtermeinek lakói intézményesen tovább folytatták azt az iskolát, amelyet August von Pettenkofen osztrák katonatiszt, festő, majd az őt követő osztrák és a külföldön tanuló magyar festőművészek teremtettek meg korábban szolnokon.

az elmúlt hetvenöt év alatt a képzőművészet reprezentánsainak, nemzetközi hírű alkotóinak egész sora örökölte meg a szolnoki tájat, az alföld természeti szépségeit, az itt élő emberek, pákászok, halászok, vásárosok életét és munkáját. a Zagyva partján született művészeti alkotásokat nemcsak szolnokon, hanem a fővárosban is sokszor bemutatták, és azokat ma is a nemzeti képzőművészet értékeinek tekintik. a jubileumi készülődés idején reneszánszát éli a művésztelep, az állandóan itt élő festőművészek, szobrászok mellett vendégként is fogadnak alkotóművészeket. terv készült a piktúra ősi otthonának felújítására. jövőre jubileumi tárlatot rendeznek és meghívják a városba mindazokat a képzőművészeket, akiket valamilyen kapcsolat fűzött, vagy fűz a nagyhirű művésztelephez. /mti/

-.-

bb. 7. pótolják a híres keceli meggyeseket

vid/fm/rj -cz

1976. november 23.

kecelen, - ahol még az utcákat is meggyfa-sorok díszítik, - keresik a híres gyümölcs termelésfelújítási lehetőségeit. a kertgazdálkodás szakosodásával ugyanis fogynak a szórvány-meggyesek, amelyeket csak részben pótolnak a zárt ültetvények. a meggytermelés kézimunka-igényessége sok nagyüzemet visszatart a nagyobb mérvű telepítéstől, nem számolnak a technika fejlődésével, a gyümölcsszedés gépesítésének közeli megvalósulásával. ugyanakkor a meggy keresettség, jól értékesíthetősége ösztönzően hat a kiskerti termelésre, különösen akkor, ha ez egy-egy termőterület gazdára, irányítóra talál. kecelen, a helyi fogyasztási és értékesítő zövetkezet gondoskodik szervezeten a híres háztáji meggyesek felújításáról, továbbfejlesztéséről.

/folyt.köv./

- 7 -

bb. 7. / ótolják a... 1. folyt./rj

a kiskertek részére kedvezményes áron szaporítóanyagot juttatnak, s így az utóbbi három évben áfész-segítséggel 18.000 meggyfa-csemetét telepítettek el a keceli kertekben. a most megkezdett fapótlásokhoz is megérkeztek már a kisfák, amelyeknek árát a termőrefordulásakor fizetik vissza a szövetkezetnek. /mti/

bb. 8. irodalmi, társadalomtudományi kutatóközpont, pedagógusok alkotóháza nyílik zalaegerszegen

vid/fm/rj -cz

1976. november 23.

a zalaegerszegi városi tanács restauráltatta a keresztury-család, keresztury dezső irodalomtörténész egykori zalaegerszeg-jánkahegyi lakóházát. a felújítás után, a jövő év tavaszán adják át az épületet új funkciójának: a városi tanács irodalmi és társadalomtudományi kutatóközpontot rendez be az épületben. itt helyezik el a megyéből elszármazott tudósok, művészek, iparművészek irodalmi és kortörténeti dokumentumhagyatékát. ezenkívül alkotási lehetőséget teremtenek az épületben pedagógus-íróknak, kutatóknak. az épület is hagyatékként került a város tulajdonába. a zalaegerszegi születésű keresztury dezső akadémikus, zalaegerszeg diszpolgára adományozta a városnak. /mti/

bb. 9. már a tavaszra készülnek a balaton parton

vid/fm/rj -cz

1976. november 23.

a balatoni idegenforgalmi szervek és a szolgáltatásban, ellátásban résztvevő vállalatok már megkezdtek az előkészületeket a jövő év tavaszára. többszáz faház, nyaralóépület, kiszolgáló létesítmény és vízijármű javításáról, megóvásáról kell gondoskodniok.

a siótur és a balatontourist nord karbantartó részlegeinek dolgozói lakkal és nádpallókkal védik a faházakat, s megkezdtek a csővezetékek s az elektromos hálózat javítását.

a balatonszemesei vadvirág nyaralótelepen teniszpályát épített a siótur. zamárdiban új üzletközpont építését kezdték meg, ahol kölcsönző, könyvpavilon, patyolat felvevőhely és a siótur ki- rendeltsége kap helyet. a siótur felújítja siófoki központi székházát; az elhasználdott padlózat helyett márványcsempéket raknak le, korszerűsítik az elektromos berendezéseket és reprezentatív dekorációval, új kirakattal fogadják a jövő szezonn vendégeit. /folyt.köv./

- 8 -

.bb. 9. / már a tavaszra... 1. folyt./rj

a balatontourist nord a kiránduló központokban újítja fel egységeit. többek között korszerűsítik a sümegi turistahotelt. pápán, az egyik patinás műemlék-épületben, a lábas-házban új, reprezentatív irodát kapott a veszprém megyei idegenforgalmi hivatal kirendeltsége.

a balatoni kikötőkben és a javítóműhelyekben összevonták a vízijármű-parkot. a mahart hozzálátott a hajók és vizibuszok rendbehhozásához. siófokon, balatonfüreden, balatonföldváron és balatonalmádiban többszáz vitorlást és csónakot újítanak fel. a siótour javító részlege is megkezdte a bérhajók felújítását. /mti/

bb. 10. fejlődő vendéglátás tolnában

vid/fm/rj -cz

1976. november 23.

szekszárdon bezárt a város központjában levő garay szálló éttermének büféje, mivel ételbárrá alakítják át, a budapesti astoria szálló-beli mintára. ételbárt és cukrászdát létesítenek bonyhádön is.

a tolna megyei vendéglátóipari vállalat korszerűsíti hálózatát. többfelé új egységeket nyitott, így váralján büfépresszó, szekszárdon minipresszó, tolnán új „köntösü”, étterem várja a vendégeket, szekszárdon hangulatos ifjúsági táncos termet rendezett be a garay szálló emeletén. vonzó belsőt kapott a szekszárdi „kiskulacs”, kisvendéglő, valamint a garay és a háry borozó, az újvárosi és a tolnai italbolt, s most felújítva megnyitott a szekszárdi várköz eszpresszó is. csaknem kilencszáz forint költséggel folyik a paksi eszpresszó és söröző átalakítása. /mti/

-.-

-9 -

bb. 11. kisz-szervezeteink az ndk-ból érkezett dolgozó fiatalok beilleszkedésének segítségével

i/gy/gk/rj pr -c2

1976. november 23.

a magyar népköztársaság és az ndk között 1967-ben aláírt munkaerő-együttműködési egyezményt továbbfejlesztve a két kormány az 1976-80-as időszakra új megállapodást kötött: az együttműködést kölcsönössé téve az ndk-ból is érkeznek fiatalok magyarországi vállalatokhoz. hogyan sikerült beilleszkedniük a már itt dolgozóknak, a kisz-szervezetektől milyen további segítséget igényelnek szakmai, kulturális fejlődésük-höz? - ennek tapasztalatait összegezték a kisz kb illetékesei.

tavaly több mint 130 ifjúnkát fogadott a magyar viscosa-gyár, a keltex és a bkv, s a közelmúltban további 135 dolgozó fiatal érkezett magyarországra. jelenleg hat magyarországi vállalatnál gyarapítják szakmai ismereteiket, s a tapasztalatok szerint az új környezetbe, a munkahelyi kollektívákba való beilleszkedésük-höz minisztériumok, a vállalatok és a kisz-szervezetek hatékony segítséget nyújtanak. a munkahelyi kollektívák szívesen fogadják a fiatalokat, beilleszkedésüket német nyelvet ismerő patrónusok és a szocialista brigádok is segítik. az ndk-ból érkezett fiatalok jó munkájukkal elismerést vívtak ki munkatársaik körében. átlagkeresetük több mint 2700 forint, s ez megfelel a hasonló képzettségű és gyakorlati tapasztalatokkal rendelkező azonos munkakörben dolgozó magyar fiatalok keresetének. anyagi gondjaik nincsenek, hiszen jelentős összegű különlétségi pótlékot is kapnak, valamint az év végén nyereségrészesedést. a kiemelkedő teljesítményt nyújtó ndk-beli fiatalok közül már többen kaptak jutalmat, prémiumot, néhányan elnyerték a „kiváló dolgozó” címet is. valamennyi hazai vállalat tanfolyamok szervezésével, munkaidő-kedvezmény biztosításával teszi lehetővé számukra a magyar nyelv alapfoku elsajátítását. a munkaügyi minisztérium foglalkozik azzal, hogyan lehetne szervesen bekapcsolni őket a szakmai továbbképzés különböző formáiba.

az itt dolgozó fiatalok tagjai az fdj-nek, a szabad német ifjúságnak, s a mozgalmi munka végzéséhez a vállalatok is megfelelő feltételt biztosítanak. a kisz-szervezetekkel s - szervezetekkel tovább javultak munkakapcsolataik. a vállalati kisz-bizottságok és az fdj-alapszervezetek barátsági szerződéseket és a kisz éves akcióprogramjához igazodva fél évre szóló munkaprogramot készítettek.

/folyt.köv./

-10 -

bb. 11. /kisz-szervezeteink... 1. folyt./rj

az ifjúsági szövetség, az mhsz és a testnevelési és sport felügyelőség pesterzsébeti szervei például egész évre szóló együttműködési megállapodás alapján segítik a hazánkban dolgozó ndk-beli fiatalok szabad idejének hasznos eltöltését, közös programok kialakítását. az üzemekben az fdj- és kisz-szervezetek már hagyományosan együtt ünneplik meg az ndk és Magyarország nemzeti ünnepeit. az ndk-beli fiatalok aktívan részt vettek a hazánk felszabadulásának 30. évfordulója s az mshp xi. kongresszusának előkészületeibe is. kezd gyakorlati válni, hogy a munkahelyi kisz-szervezetek bevonják az ndk-beli fiatalokat a szocialista munkaverseny-mozgalomba, s má már 70 százalékuk szocialista brigádtag. többen közülük eredményesen szerepeltek az „alkotó ifjúság” pályázaton és kiállításon, számos hasznos újítást adtak be. a továbbiakban a munkahelyi kisz-szervezeteknek arra kell nagyobb súlyt helyezniük, hogy az ndk-ból érkezett ifjúnkák szabad idejükben se maradjanak magukra. több közös kulturális és sportprogramra van szükség ahhoz, hogy maradandó, élményekkel gazdagodjanak, jobban megismerjék Magyarország és munkahelyük politikai, gazdasági feladatait, s eljussanak hazánk legszebb tájaira is. /mti/

10
-.-
kongresszusa tiszteletére rendezett programokon.
Bekapcsolódtak a KISZ IX.

-11 -

bb.12. csaknem 30 ezer lakást adtak át az első tíz hónapban -
évm gyorsjelentés

i/sb/s/ie/a/-cz

1976. november 23.

a népgazdasági tervben előirányozottnak megfelelően - az építésügyi-és városfejlesztési minisztérium gyorsjelentése szerint - az ország építőipari kivitelező szervezetei az év eddigi 10 hónapjában 5,7 százalékkal bővítették termelésüket az előző év azonos időszakához viszonyítva. a munkaerő száma ebben az ágazatban sem emelkedett, sőt mérséklődött, így a fejlődést kizárólag a termelékenység - egyébként - 6,6 százalékos növelésével érték el.

az építésügyi ágazaton belül az évm vállalatok termelése bővült a legnagyobb arányban, 8 százalékkal, más tárcák és a tanácsok építőipari vállalatokai 3-5 és az építőipari szövetkezetek egy százalékkal több építési feladatot teljesítettek, mint egy évvel ezelőtt, a termelőszövetkezetek építőipari közös vállalkozásainak termelése pedig nem érte el a múlt évi szintet. a fontos termelési beruházásokat építő évm vállalatok - elsősorban a 31-es számú és az északmagyarországi állami építőipari vállalat munkájának eredményeként - átlagosan 10,9 százalékkal nagyobb építési feladatot teljesítettek, mint egy évvel ezelőtt. az orenburgi földgázvezeték nagy kompresszor állomásainál felvonult évm vállalatok csaknem ezer dolgozója az év első tíz hónapjában több mint 660 millió forint értékű munkát végzett el.

az elsősorban lakásokat és kommunális létesítményeket építő évm vállalatok átlagosan 6,3 százalékkal növelték termelésüket. az egyéb kivitelező szervezetekkel együtt tíz hónap alatt 29 888 új otthont adtak át az országban. a budapesti évm vállalatok eddig csaknem nyolcezer új lakást építettek fel. az ország kivitelező szervezetei jelenleg 57 ezer lakás építésén dolgoznak, s nagy erőfeszítéseket kell tenniük a befejező munkálatok meggyorsítására, mert az év utolsó két hónapjára maradt az idén előirányozott lakások majdnem 40 százalékának átadása./mti/

--

8.40/a

- 12 -

Tel1000

bb.13. erőművi kazánok görögországba

i/sz/gk/ie/a/-cz

1976. november 23.

a transelektro közvetítésével a magyar hajó-és darugyár több mint 21 millió dollár értékben szállít erőművi kazánokat görögországba. a szállítások részét képezik egy szovjet és nszk-beli cégek által létrehozott konzorcium napokban aláírt görögországi üzletkötésének.

a moszkvai energomasexport külkereskedelmi egyesülés és a stuttgarti evt-cég a görög villamos művek megrendelésére két 300 megawatt teljesítményű erőművet szállít a következő években, összesen 240 millió dollárért. az evt-nek 1973 óta kooperációs szerződése van a magyar hajó-és darugyárral, eszerint az mhd kazángyárában licenc alapján sorozatban gyártják a barnaszén-tüzelésű, világviszonylatban is a legkorszerűbbek közé tartozó erőművi kazánokat. ennek a gyártási és értékesítési együttműködésnek az alapján, alvállalkozóként exportálja a hazai gyár a kazánokat görögországba.

az mhd licenc alapján készülő kazánjai iránt az utóbbi időben nőtt mind a hazai, mind a külföldi kereslet. a közelmúltban kötöttek exportszerződést török cégekkel, s már rendszeresen szállítanak a kazánokból a szocialista országokba is, elsősorban az ndk-ba. szovjet partnerükkel most tárgyalnak közös export lehetőségéről marokkóba./mti/

--

bb.14. megújulnak a régi lakóépületek szombathelyen

vid/a/fm/-cz

1976. november 23.

szombathelyen a régi lakóházak felújítását, korszerűsítését a városrendezési és műemlékvédelmi feladatok is egyaránt megkövetelik, sürgetik. a negyedik ötéves tervben több mint ezer lakás felújítását, karbantartását végezte el az ikv. s erre a célra mintegy 184 millió forintot költött. a munka során 86 társbérletet megszüntettek.

/folyt.köv./

7.45/a

- 13 -

Tel1000

bb.14./ megújulnak.....folyt./-a

a vállalat kezelésében több mint kilencezer állami tulajdonban lévő bérlemény van. a felmérések szerint ezek 26 százaléka már nem újítható fel gazdaságosan, 44 százaléka felújításra vár, a többi pedig már felújított vagy új épület.

az ötödik ötéves tervben a vállalat 72 jelentős épület teljes felújítását végzi el. nagyrészüket fűdémcsereét igényel. ezekben az épületekben 1127 lakás újul meg, s a munkákra kétszer annyi pénzt fordítanak, mint a negyedik ötéves tervben: 390 millió forintot. a fenntartásra, karbantartásra fordított összeg nagy részét az állam fedezi, ugyanis a lakbérekből ezt a munkát nem lehet elvégezni. a bérlők lakbér és épülethasználat címén évente mindössze mintegy 33 millió forintot fizetnek.

az idén több mint 220 lakás korszerűsítése szerepel a tervekben. ezt folyamatosan valósítják meg, s a korábbinál nagyobb gondot fordítanak a tervszerű, megelőző karbantartásra is. ezáltal takarékoskodnak is, hiszen az épületek jó állapotának megőrzésével csökkennek a javítási költségek. a belváros régi házainak felújítására, korszerűsítésére különös gondot fordítanak. e munkát úgy valósítják meg, hogy az épületek megőrizzeik történelmi emlékeinket, a lakóépületekben formát öltő építészei értekeinket./mti/

--

bb.15. 1 grammtól 20 kilóig - új típusu mérlegsúlyokat gyártanak győrött

vid/fm/a/-cz

1976. november 23.

a mérések pontosságáról és egységességéről nemrég rendeletet hozott a minisztertanács. a kormányrendelet alapján az országos szabványügyi hivatal új alakú mérlegsúlyok gyártását rendelte el. hazánkban egyedül a győri lakatosipari szövetkezetben gyártanak mérlegsúlyokat. a szövetkezet az új súlyokból a mintakollekciókat legyártotta, s az igényeknek megfelelően készül fel a sorozatgyártásra. egyébként a rendelet 1980-ig módot ad a régi súlyok használatára.

/folyt.köv./
8.10/a

Td/1000

- 14 -

bb.15./ 1 grammtól....folyt./-a

a mérlegsúlyok 1 grammtól 20 kilóig széles választékban készülnek. kisebb-grammos, dekás - súlyokat egészen 20 dekáig rézből, a nagyobbakat pedig vasból készítik.

az új súlyok formára is eltérnek a korábbitól. izlésesebb, karcsubb kivitelben készülnek. felületi kiképzésük, felületvédelmük pontosítása szigorubb technológiai eljárások alapján történik, mint korábban. az új súlyok prototípusait az országos mérésügyi hivatalban még ellenőrzik a sorozatgyártás megkezdése előtt./mti/

--

bb.16. több mint 9 milliárd forint értékű készáru hagyta el eddig 1976-ban a győri rába gyárat

vid/fm/a/-cz

1976. november 23.

az idei év eddig eltelt több mint tíz hónapjában - kisebb zökkenőktől eltekintve - az ütemesség jellemezte az ország egyik legnagyobb vállalata, a 22 ezer főt foglalkoztató győri rába magyar vagon-és gépgyár termelését. az éves tervet nemcsak féléves, negyedéves tervekre bontották le, hanem nagy súlyt helyeztek a dekád, s azon belül a napi, a műszakonkénti termelési feladatok végrehajtására. a részletes napi, illetve műszakterv azután eljutott egészen a gépeknél dolgozó brigádokhoz, sőt az egyes brigádtagokhoz, dolgozókhöz is. ennek is köszönhető, hogy a múlt évihez képest jó egy milliárd forinttal megemelt terv teljesítése most, november végén nemcsak biztosnak látszik, hanem jelentős túlteljesítés is várható.

a rába gyár üzemeit 1976. eddig eltelt időszakában már jóval több mint 9 milliárd forint értékű készáru hagyta el. elkészült 18 ezer különböző típusú dízel-motor és csaknem 50 ezer hátsó futómű. több mint 400 nagyteherbirású kamiont, s mintegy 200 pótkocsit is átadták a megrendelőknek, csaknem 400 rába-steiger erőgéppel együtt. ebben az időszakban a gyárban több mint 100 vasuti személykocsi is készült.

a hátralévő néhány hétben a több mint 10 milliárdos éves terv maradéktalan teljesítése, illetve túlteljesítése a cél. jelentős mennyiségben gyártanak le alkatrészeket, öntvényeket is, hogy az 1977-es évi tervet azonnal, az újévet követő első munkanapon zavartalanul indítani tudják./mti/

8.20/a

--
- 15 -

Td/1000

bb 17. huszonöt éves az üzemegészségügy ózdon

vid/um fm cz

1976. november 23.

huszonöt éve, 1951-ben hozták létre az ózdi kohászati üzemekben az üzemegészségügyi szolgálatot. az elmúlt negyedszázad alatt a szervezet nagyarányú fejlődésen ment át. feladata ma nemcsak a gyógyítás, hanem a betegségek megelőzése, valamint a foglalkozási és munkahelyi ártalmak vizsgálata is.

az ózdi gyárban 1973-ban mintegy harmincmillió forintos költséggel korszerű üzemegészségügyi intézetet adtak át, amelyben többek között sebészet, belgyógyászat, szemészet, fogászat, onkológia, laboratóriumok, és hallásvizsgáló is van. a negyedszázados jubileum alkalmából az ózdi egészségügyi központban tíz orvos, illetve asszisztens, kiváló dolgozó, kitüntetést kapott. /mti/

--

bb 18. ablakkeretek műanyagból

vid/um fm cz

1976. november 23.

műanyagablakok gyártására kötött szerződést a kazincbarcikai borsodi vegyi kombinát és a heves megyei építőipari vállalat. a szerződés alapján mintegy 40 millió forintos költséggel évente tizenötezer ablakot gyártó üzem hoznak létre. az üzem egyik részét kazincbarcikán, a még épülő pvc iii. gyár szomszédságába telepítik, ahol az ablakok gyártásához szükséges tizenhárom elemet készítenek majd. ehhez a borsodi vegyi kombinátban hőkezelőkkel, valamint korszerű sajtoló berendezésekkel ellátott feldolgozó üzem épül.

a kazincbarcikán gyártott elemekből egerben történik a készre szerelés: a méretrevágás, a csiszolás és az üvegezés. erre a célra egerben 1000 négyzetméter alapterületű, ugynevezett feldolgozó üzemcsarnokot építettek. a gyártáshoz szükséges gépek a jövő év első felében érkeznek meg.

/folyt.köv./

8.34/um

10/1000

- 16 -

bb 18. /ablakkeretek...folyt./um

a műanyagablakok null-szériája egerben a tervek szerint 1977. májusában készül el, a sorozatgyártás pedig az év második felében kezdődik meg. az ablakkészítő üzemét úgy építik, hogy teljesítménye a szükségletek szerint minimális beruházással évi 40 000 darabra legyen növelhető. az igények növekedése esetén további fejlesztéssel évente 200 000 300 000 műanyagablakot készíthetnek majd a két vállalat szerződése alapján. /mti/

--

bb 19. bővítik az öregek napközi otthonainak hálózatát szabolcsban

vid/um fm cz

1976. november 23.

ez évben újabb négy szabolcs-szatmár megyei településen hozták létre az öregek napközi otthonát. a tervezettek közül a csengersimai, a tiszaberceli és a tiszaszalkai már megkezdte működését és nyitásra készen áll a nyirmihálydi is, csupán a köjál engedélye hiányzik. ezekkel együtt 57-re emelkedett szabolcsban az öregek otthonainak száma. ez a hálózat a területi szociális gondozás egyik népszerű formája, mert az idős emberek továbbra is megszokott környezetükben élhetnek, a közösségi élet lehetőségeinek megteremtésével pedig mentesülnek a magányosság érzésétől. a hálózat kiépítésében a helyi társadalmi és gazdasági szervek a legkülönbözőbb módon, készpénzzel, anyaggal, berendezésekkel, társadalmi munkával segítették a tanácsokat. /mti/

--

bb 20. gyorsjelentés a kiskereskedelem októberi forgalmáról

i kf/s um ie cz

1976. november 23.

a kiskereskedelem az idén október végéig 192,7 milliárd forintos forgalmat bonyolított le, folyó áron 6,8 százalékkal, változatlan áron körülbelül másfél százalékkal nagyobb, mint a múlt év azonos időszakában - állapította meg a belkereskedelmi minisztérium most megjelent gyorsjelentése.

/folyt.köv./

8.45/um

10/1011

- 17 -

bb 20. /gyorsjelentés...folyt./um

az elmúlt 10 hónap alatt a korábbi évekhez képest változott a forgalom összetétele amennyiben az iparcikkek forgalma jóval mérsékeltebben növekedett, mint az élelmiszereké és élvezeti cikkeké. az élelmiszer- és a vendéglátóforgalom nagyjából megőrzik a tervezett növekedéssel, a ruházati termékeké és a vegyes iparcikkeké azonban elmaradt attól. az állami és a szövetkezeti kereskedelem arányai nem változtak, az állami forgalom 5,1 százalékkal, a szövetkezeti 10,1 százalékkal emelkedett.

Ibem

a jelentés külön értékelte az elmúlt hónap forgalmát, piaci helyzetét. októberben 20 milliárd forintot költött a lakosság élelmiszerekre és iparcikkekre, a forgalom azonban alacsonyabb volt a tavalyinál. az előző hónapokhoz viszonyítva tovább nőtt a kereslet a hus és huskésztmények iránt, tőkesusból azonban még így is 4 százalékkal kevesebb fogyott, mint tavaly októberben. a megfelelő husellátáson kívül kielégítette a kereskedelem az igényeket baromfiból is. habból a tavalyinál nagyobb mennyiség állt rendelkezésre, a forgalom viszont 25 százalékkal kisebb volt, mint egy éve. javult a gyorsfagyasztott áruk kínálata, de az igényeket még így sem tudták kielégíteni; különösen a gyümölcsválaszték volt hiányos, s az igen keresett sült hasábburgonyából is csak kevés került forgalomba.

folyamatos, zavartalan ellátás mellett az előző időszakhoz képest növekedett a zsiradékforgalom, a margariné 14,4 százalékkal, az étolajé 5,6 százalékkal. az ipar az igények szerint szállított a kereskedelemek tejet és tejterméket, amelyekből azonban kevesebb fogyott a tavalyinál. az egyébként választékos konzervkínálaton belül kevés volt a befőtt, a gyümölcsiz, a zöldségkonzervek közül az ecetes paprika. bébi-ételekből viszont sem mennyiségben, sem választékban nem tudták kielégíteni az igényeket. az édesipar a tavalyinál 4-5 százalékkal több árut adott, de még ez sem volt elegendő. a nagyobb importtal és kézi gyártással megszűnt a szárasztészta korábbi hiánya.

a szocialista kereskedelem 31,6 százalékkal több burgonyát adott el, mint a múlt év októberében. a nagyobb keresletet a csökkenő szabadpiaci felhozatal és a magasabb őstermelői árak indokolták. zöldségfélékből viszont 20 százalékkal, gyümölcsből 23,4 százalékkal kisebb volt a forgalom, mint egy évvel korábban.

folyt.köv./

8.50/um

- 18 -

Toldi

bb 20. /gyorsjelentés 2.folyt./um

vegyi termékekből az alapanyagok és az import kése delme miatt növekedett a hiánycikkek száma. egyes megyék jelentése szerint helyenként és időnként még egyes pipere- szappanok, fogkrémek, arckrémek, festékek, sőt mosóporok is hiányoztak.

a vendéglátásban a korábbi hónapokhoz képest növekedett a melegétel-kereslet, elsősorban az előfizetéses étkezők száma emelkedett. a vasárnapi tej, kenyér és péksütemény árusítás tapasztalatai kedvezőek, a forgalom a hónap végére megközelítette a korábban vasárnap nyitvatartó élelmiszerüzletek azonos termékeinek forgalmát.

a ruházati forgalom októberben 8,7 százalékkal volt alacsonyabb, mint tavaly ebben a hónapban. a kereskedelmi vállalatok és szövetkezetek a keresletet különböző akciókkal igyekeztek ösztönözni, az érdeklődés növekedett is, de ez a forgalmat lényegesen nem befolyásolta. a jelentés általában megfelelő ruházati kínálatról számolt be, ugyanakkor minden cikkcsoportban akadtak hiányok, elsősorban a méreteken és a választékban.

a vegyesiparcikk szakma a múlt évi magas értékesítéshez képest mérsékelt forgalmat bonyolított le októberben. kínálati helyzete tovább javult, s bár a folyamatos ellátást időnként beszerzési nehézségek akadályozták, a forgalom csökkenését nem ez okozta. a szakmában bőség és hiány egyaránt adódott. egész évben kevés volt például a szilárd tüzelésű tüzhely, a 170 centiméteres fürdőkád, időnként az orion televízió. villanybojlerből a beszerzés örvendetes emelkedése ellenére sem tudták kielégíteni az igényeket. javult a centrifuga ellátás, az automata mosógép hiánya pedig megszűnt.

októberben ugyancsak csökkent a szilárd tüzelőanyagforgalom. az építőanyagok közül szállítás elmaradása miatt kevés volt a cement, a tavalyinál viszont lényegesen több mészkörült forgalomba. nyílászáró szerkezetekből és parkettából a mennyiségi igényeket ki tudták elégíteni. a kínálat lényeges javulása ellenére az elmúlt hónapban csökkent a falazóanyagok forgalma. /mti/

--

- 19 -

8.55/um

Toldi

bb 21. fertőtlenített raktárakba kerül az új termésű gyökér, zöldség és burgonya

i jf/tr um ie cz

1976. november 23.

a gyökér-zöldségek és a burgonya betakarítása a legtöbb gazdaságban befejeződött, a mezőgazdasági üzemekben most a termés gondos raktározásán dolgoznak. ez figyelmes munkát kíván, hiszen mindkét növényt a szokásosnál nagyobb mértékben fenyegetik az idén a tárolási betegségek. a sok csapadék hatására ugyanis víztartalmuk nagy, a növényi szövetek fellazultak, ami már eleve befolyásolja az eltarthatóságot, de legalább ilyen gondot okoz, hogy a nagy nedvességtartalom miatt különféle betegségek veszélyeztetik a termést.

a betakarított burgonyát és gyökér-zöldséget a gazdaságokban gondosan átválogatják; csakis teljesen egészséges termékek kerülhetnek a tárolókba. gondot okoz, hogy eléggé szennyezett sáros a gépekkel betakarított növények felülete, ezért tisztításukra is szükség van. ahol a megengedettnél nagyobb a zöldségek nedvességtartalma, ott szárítják a gumókat.

a raktárakat, pincéket és az egyéb fedett tároló helyeket a termelők az elmúlt hetekben mindenhol kitakarították és fertőtlenítették. a jól előkészített tárolóterekben veszteség nélkül tartják majd a téli hónapokban a növényeket, és remélhetően a minőség károsodása nélkül kerülhet a piacokra a gyökér-zöldség és a burgonya. az illetékes szervek rendszeresen ellenőrzik, hogy a gazdaságok betartják-e a tárolási technológia előírásait, egyebek között azt, hogy tilos a termények növényvédőszeres fertőtlenítése, viszont nagy szükség van a növényvédelmi megelőző rendszabályok betartására. nem kerülhet ugyanarra a helyre burgonya és gyökér-zöldség két esztendőben egymás után, a tárolóhelyet növényegészségügyi okokból változtatni kell, ellenkező esetben fertőzés indulhat meg, amely esetenként 40-50 százalékos veszteséget hozhat.

a tárolt termékeket a következő hetekben, hónapokban a tárolás során rendszeresen ellenőrzik majd, s szükség esetén átválogatják a burgonyát és a zöldségfélét, hogy csak ép, egészséges áru kerüljön a fogyasztókhoz. /mti/

9.05/um

- 20 -

bb.22. szakmunkások a gimnáziumban - vállalati művelődési bizottságokat alakítanak

t/me/gk/pr/a/hgy

1976. november 23.

öt esztendő alatt a józsefvárosban megháromszorozódott a tanulók száma a dolgozók általános iskolájában: zömmel fizikai dolgozók tanulnak a ganz-mávg, a taurus, a papiripari vállalat és a főtáxi kihelyezett osztályaiban. korszerű felszerelések, szemléltető eszközök segítik az oktatást, jól hasznosítják a tv és a rádió mindenki iskolája adásait. a szabó ervin könyvtár 9-es számú fiókjában és a ganz-mávg művelődési központban konzultációkat tartanak a vii-viii. osztályosoknak. amint a kerületi tanács végrehajtó bizottságának keddi ülésén elmondták: a dolgozók gimnáziumában sok szakmunkás folytatja tanulmányait, 880 tanuló közül 537 munkáshallgató. a lemorzsolódás aránya jóval csekélyebb, mint az előző években volt. a pedagógusok vetélkedőkkel, tanulmányi versenyekkel szorgalmazzák a tanulást, a gyengébbeknek matematikából, fizikából, magyar nyelvtanból korrepetációt tartanak.

a dolgozók általános iskolái segítik a munkások művelődését is. közös színházlátogatásokat szerveznek, a nemzeti színházban például évente négy-öt előadást tekintenek meg a hallgatók. rendszeresen látogatják a múzeumok kiállításait is, hazai és külföldi kirándulásokon vesznek részt. a munkahelyeken egyre hatékonyabban támogatják a munkásművelődést: ismeretterjesztő előadásokat, író-olvasó találkozókat, vetélkedőket tartanak. év végéig a ganz-mávgban, a taurusban és a május 1. ruhagyárban jövő év végéig pedig a többi vállalatnál is létrehozzák a közművelődési bizottságot, amely a munkahelyi művelődést irányítja, segíti, ellenőrzi majd. az üzemi művelődési intézmények általában eredményesen működnek. a gutenberg művelődési otthonban például az idén 16 féle tanfolyamot szerveztek, elsősorban a nyomda-és papiripari dolgozók számára. a ganz-mávg művelődési központban az idén 273 ismeretterjesztő előadást tartottak, háromszor annyit, mint tavaly. az öntevékeny művészeti mozgalom viszont nem fejlődik a kívánt mértékben. fellendítésére ajánlásokat dolgoz ki a tanács művelődésügyi osztálya. /mti/

9.05/a

-.-

- 21 -

bb.23. kooperációs kapcsolatok a mezőgazdasági és az élelmiszeripar között

vid/ká/a/hgy

1976. november 23.

a zala megyei tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén a megye termelőszövetkezeteinek és élelmiszeripari vállalkozásainak együttműködéséről tárgyalt. mint megállapították, az élelmiszeripari vállalatok - a tej, a húsz, a gabonaipar - felismerve a jó kapcsolat jelentőségét, segítséget nyújtanak az alapanyagellátáshoz, a gépbeszerzéshez és karbantartáshoz, szakembereik termelési tanácsokat adnak a mezőgazdasági üzemeknek.

előtérbe került a termelő és feldolgozó üzemek kooperációs együttműködése is, amely közös beruházások megvalósításában jelentkezik. a gabonaipar és a termelőszövetkezetek például közös terményszárító üzemeket hoztak létre, de társulással épült fel, több mint 200 millió forintos költséggel, a zalaegerszegi baromfifeldolgozó is.

tovább javul a kis-és nagyüzemi termelők, valamint a mék kapcsolata.

zala megye élelmiszeripara - ezen belül is elsősorban a tej-és a húsipar - gyors ütemben fejlődött az utóbbi években. számolva a mezőgazdasági termelés fejlődésével, mintegy 800 millió forintot fordítottak termelésbővítő beruházásokra./mti/

--

bb.24. elítélték az áruházi tolvajokat

vid/ká/a/hgy

1976. november 23.

áruházi tolvajbanda fölött ítélték a győri megyei bíróság. a jórészt fiatalokból álló bünszövetkezet vezetői, s a tolvajlások értelmi szerzői kaptak súlyos büntetést. az elsőrendű vádlottat zsolnai józsef 21 éves győri lakost három évi, fegyházban letöltendő szabadságvesztésre, a lopásokban nagy szerepet játszott, a 18. életévét betöltött tomasits ibolya kimlei lakost másfél évi, börtönben letöltendő szabadságvesztésre ítélte a bíróság. a fiatalok felfüggesztett szabadságvesztéseket kaptak. az ítéletek jogerősek.

a tolvajok a győri centrum áruházba, s az áruház mini centrumába jártak rendszeresen lopni, míg zsolnai vezérletével a bünszövetkezet férfi tagjai a férfi osztályon loptak, addig a lányok tomasits ibolya irányításával a női osztályon dézsmálták a divatos holmikat, amelyeket azon nyomban a bizományi áruházban eladtak./mti/

--

10.55/a

- 22 -

bb 25. újabb vízművek a hajduságban

vid/um ká hgy

1976. november 23.

a jobb ivóvízellátásról, a községi vízművek üzemeltetéséről, a szennyvízcsatorna-hálózat építéséről tanácskoztak kedden debrecenben a hajdu-bihar megyei víz és csatornaművállalat munkásküldöttei a közműtelepek és a vállalat vezetőivel. az idei eredmények számbavételénél megállapították: a tervezettnél több, összesen csaknem hatezer lesz december 31-ig az új vízbekötések száma a megyében. a lakosság jobb ivóvízellátása érdekében ebben az esztendőben öt új vízműtelepet helyeztek már üzembe, tíz községben pedig megkezdték a próbaüzemelését. a megépített vezetékek hossza harmincezer méter. a berettyóújfaluban, püspökladányban és hajduböszörményben elkészült az üzemelnökség.

az v. ötéves tervidőszakban a vízben szegény hortobágy környéki és bihari táj jobb ellátása került előtérbe. a tervidőszak végére hetvenhárom vízművet üzemeltet már a vállalat a hajduságban, vagyis minden településnek lesz vezetékes vize./mti/

--

bb 26. új gépek a kőszegi butorszövetgyárban

vid/um ká hgy

1976. november 23.

a lakástextil vállalat kőszegi butorszövetgyárában a gépark folyamatos korszerűsítésével, új automata gépek beszerzésével növelik a termelést, s csökkentik a munkaerőgondokat. a szövődében eddig tizenkét, ugynevezett ragadókaros, nszk gyártmányú szövőgépet állítottak munkába, s még ugyanennyit szerelnek fel. a ragadókaros szövőgépek üzemeltetésével mintegy hatszorosára nőtt a termelékenység. az új gépeken vetülékcsere nincs szükség, mert egyugynevezett rakétacsévéről folyamatosan fejti le a gép a fonalat.

elkezdődött a kikészítő üzemszék rekonstrukciója is. még ebben az évben tető alá kerül az új, 540 négyzetméter alapterületű üzemcsarnok, amelybe az ndk-ból vásárolnak korszerű gépeket. a tervek szerint a jövő év második felében kezd meg a termelést az új kikészítő üzemszék./mti/

--

- 23 -

11.10/um

11/12

bb 27. magyar-jugoszláv vasuti tanácskozás harkányban

vid/um á hgy

1976. november 23.

a magyar-jugoszláv vasutak közös, állandó munkacsoportja november 23-a és 26-a között harkányfürdőn tartja viii. ülészetét. az építők ülésejében kedden megnyilt tanácskozás son mindkét részről a vasutak vezérigazgatósága, valamint a határterületen működő pécsi, szegedi, illetve jugoszláv oldalról a belgrádi, a szabadkai, a zágrábi és a ljubljanai igazgatóságok vezető szakemberei, továbbá az utasellátó vállalatok képviselői vesznek részt.

az ülésen tárgyalnak a murakereszturi és szabadkai közös határállomások megnyitásával kapcsolatos előkészületekről, a magyar-jugoszláv vasuti műszaki tudományos együttműködésről, a személyi forgalmi szolgáltatás, az utasellátás javításáról./mti/

--

bb 28. celldömölkön megalakult vas megye első agrokémiai központja

vid/um ká hgy

1976. november 23.

celldömölkön hét termelőszövetkezet egy állami gazdaság és az agroker vállalat összefogásával megalakult vas megye első agrokémiai központja. feladata többek között a műtrágyák, vegyszerek beszerzése, tárolása, kezelése, megóvása. közreműködik a talajvizsgálatoknál a növényvédelem megszerzésében. a tervek szerint ezer vagonos műtrágyatárolót építenek, s 1978-ra egy növényvédő helikoptert is beszereznek. a társult gazdaságok akkor és amnyi műtrágyát, növényvédőszert visznek ki a centrumból, amikor és amennyire szükségük van, s csak a kiszállítás, felhasználás után kell fizetniük.

az agrokémiai központ alapító tagjai várják újabb mezőgazdasági nagyüzemek csatlakozását a társuláshoz./mti/

--

- 24 -

11.15/um

11.15

bb 29. szovjet pártmunkásküldöttség érkezett hazánkba

gk um hgy

1976. november 23.

az mszmp központi bizottságának meghívására nyikolaj pegovnak, az szkp kb tagjának, a központi bizottság osztályvezetőjének vezetésével szovjet pártmunkásküldöttség érkezett kedden hazánkba. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren dr. berecz jános, az mszmp kb külügyi osztályának vezetője fogadta. jelen volt vlagyimir pavlov, a szovjetunió magyarországi nagykövete./mti/

-.

bb.30. az őszi csucsforgalomról tanácskoztak békéscsabán

vid/ká/a/hgy

1976. november 23.

szállítási igényekről és az eszközkapacitás egyensúlyáról tanácskozott kedden békéscsabán a békés megyei szállítási bizottság. a megbeszélésen elhangzottak szerint az év utolsó negyedében békés megye egymillió kétszáz ezer tonna áru elszállításához naponta 940 vasuti kocsi igényel a máv szegedi igazgatóságától. a volán 8.sz. vállalatára ugyancsak több mint egymillió tonna, elsősorban mezőgazdasági termék és építőanyag szállítása vár. a mezőgazdasági üzemek a terményszállításához összesen 1490 saját tehergépkocsival és 3150 vontatóval rendelkeznek.

a szállítási szakemberek megállapították, hogy a volán és a máv felkészült a csucsforgalomra, a szállítási egyensúly tartására, de a mezőgazdasági üzemeknek és a termelő vállalatoknak feltétlenül meg kell szervezniük a hétvégi - szombat, vasárnap - kocsikirakásokat. a máv azzal segítette ezt a munkát, hogy 40 ezer négyzetméter alapterületű, korszerű, szilárd burkolatú rakterületet épített ki a cukorrépa átvevőhelyeken.

a szállítási bizottság a munka napi koordinálására kérte fel a fuvarozatókat és a fuvarozókat./mti/

--

- 25 -

11.40/a

11.12

bb 31. időjárásjelentés

um cz

1976. november 23.

a meteorológiai intézet jelenti november 23-án,
kedden 13 órakor:

hideg idő

a szovjetunió európai területének nagy részén változó-
kony, borult az idő, sokfelé, egészen ukránja térségéig hava-
zik. a földközi-tenger medencéje fölött örvénylő ciklon ha-
tására a balkán-félszigeten és a fekete-tenger környékén több
helyen esik az eső. a skandináv-félszigeten át hideg, sark-
vidéki eredetű levegő érkezik közép-európa fölé. hétfőn szá-
razföldünk nyugati, középső és déli részén 2-4 fokkal alacso-
nyabb volt a hőmérséklet csúcserőteke, mint a legutóbbi évek
átlaga. a következő 36 órában a kárpát-medencét a hideg le-
vegő újabb hulláma éri el, ezért továbbra is hideg időre szá-
mithatunk.

hazánkban hétfőn borult, párás idő volt. sokfelé esett
az eső. a legmagasabb nappali hőmérséklet 4-8 fok között ala-
kult. a délutáni órákban a kárpát-medencét hideg, sarkvidéki
eredetű levegő árasztotta el, az esőt helyenként havas eső,
hózápor váltotta fel. a szél északra, északnyugatra fordult
és megerősödött. a ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyi-
sége általában 5 mm alatt maradt, de az ország keleti felében
helyenként 5-8 mm-t is mértek. ma hajnalra plusz 2, mínusz 2
fokig hűlt le a levegő. délelőtti felhőátvonulásokból néhány
helyen fűtő hózápor keletkezett. a hőmérséklet 11 órakor 1-5
fok között alakult. többfelé élénk, helyenként erős észak-
nyugati szél fújt.

budapestén hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 5,7
fok volt, 1,9 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapestén a hőmérséklet 4 fok, a tenger-
szintre átszámított légnyomás 759 mm, változatlan.

várható időjárás ^{szóda} estig:

felhőátvonulások, elszórtan futó hózáporral. élénk,
időnként erős, helyenként viharos lökésekkel kísért északnyu-
gati, északkeleti szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérsék-
let: plusz 1 - mínusz 4, legmagasabb nappali hőmérséklet
szerdán: plusz 1 - plusz 5 fok között.

a duna vízállása budapestnél: 205 cm, víz hő 7.8 celsius.

/mti/

- 26 -

12.45/um

Ha 13³⁰

bb 33. északi madárvendégek a velencei tavi madárrezervá-
tumban

vid/um ká cz

1976. november 23.

ritka északi madárvendégek, bütykös ásóludak érkeztek
a velencei-tavi madárrezervátumba. a fehér-tarka színű, li-
banagyságu madarak ritkán fordulnak elő hazai vizeken. ne-
vüket egyébként onnan kapták, hogy a gácsérok csőrének tö-
vén bütyök található. a madarak a hidegebb idő beálltával
valószínűleg továbbrepülnek majd ideiglenes szálláshelyük-
ről.

a velence-tavi madárrezervátumban egyébként telt ház
van ezekben a napokban: több ezer liba és kacsza tartózkodik
az európa-hirü rezervátumban, valamint a környező halastavak-
nál./mti/

-.-

bb 34. kiállítás pakson az egészséges táplálkozásról

vid/um ká cz

1976. november 23.

az egészséges táplálkozást ajánló kiállítás nyílt ked-
den délelőtti pakson, az épülő „atomváros”, éttermében. a
négy napig látható kiállításon a konzerv-, a hűtő- és a tej-
ipar kóstolóval egybekötött bemutatókat tart. /mti/

-.-

bb35. szennyvisztisztítás szombathelyen svéd technológiával

vid/um ká cz

1976. november 23.

az utolsó simításokat végzik szombathelyen a város új
szennyvisztisztító-művén. a korszerű létesítmény svéd techno-
lógiával működik, s napi 30 000 köbméteres kapacitásával év-
tizedekre megoldja a megyeszékhely szennyvisztisztítását.

üzembelépésével a helyi közegészségügy régi gondja szü-
nik meg. a jelenlegi rendkívül szűkös tisztítási kapacitás
mellett ugyanis a szennyvíz egy részét tisztítatlanul a perint
patakba engedik.

a több mint 200 millió forintos beruházással létesülő
új tisztítómű két ütemben készül el. az első - amelyben a
tisztítás mechanikai úton történik - december elején kezdi
meg a próbaüzemet. a második ütemben valósítják meg a bioló-
giai tisztítást./mti/

- 27 -

12.50/um

Ha 13³⁰

bb 36 . országos sertésenyésztési tanácskozás nyiregyházán
vid/um ká cz 1976. november 23.

az országos és megyei állattenyésztési felügyelőségek vezető szakembereinek, a törzsnyésztő telepek vezetőinek részvételével négynapos sertésenyésztési tanácskozás kezdődött kedden nyiregyházán, a tenyésztői munka további minőségi javításának lehetőségeiről. a vitaindító előadás kiemelte: a tenyésztői munka minőségi javításában megkülönböztetett szerep hárul a törzsállattenyésztő telepekre. e telepek kocaállománya megközelíti a tizezret. e telepeknek kell ellátniuk a szakosított tenyészeteket, s a háztáji gazdaságokat a követelményeknek leginkább megfelelő állatokkal. az országban jelenleg mintegy 680 ezer anyakocát tartanak nyilván, ebből 360 ezret a nagyüzemekben, 320 ezret a háztáji és kisegítő gazdaságokban. a sertéshús termelésben, hizlalásában akkor érhető el a kívánt eredmény, ha a kocaállomány minél előnyösebb tulajdonságokkal rendelkezik.

a tanácskozáson előadások, konzultációk formájában vitatják meg a tenyésztői tevékenység egy-egy szakterületét. a résztvevők felkeresnek több törzsállattenyésztő és szakosított telepet, tanulmányozzák azok munkáját./mti/

-.-

bb 38. lakásépítő szövetkezet alakult a mezőkövesdi tsz-ben
vid/um ká cz 1976. november 23.

borsod megye egyik legnagyobb, több mint tizezer hektáron gazdálkodó közös gazdaságában, a mezőkövesdi matyó tsz-ben. lakásépítő szövetkezet alakult harmincnégy taggal. a tsz a bekerülési költséghez tíz százalékos, vissza nem térítendő támogatást ad a letelepülni kívánó tagjainak és alkalmazottainak, akik cserébe nyolcévi kötelező munkaviszonyt vállalnak.

a mezőkövesdi városi tanács kijelölte az épülő új városnegyed mellett a szövetkezeti lakóépületek helyét, ahol a következő években összesen kétszáz tsz lakás építésére lesz lehetőség.mti/

-.-

- 28 -

13.15/um

14

bb 37. hárommillió forint a népi műemlékek védelmére
borsodban

vid/um ká cz

1976. november 23.

a borsod megyei tanács kedden jóváhagyott határozatával másfélmillió forintot juttatott a megye népi műemlékeinek védelmére az ötödik ötéves tervidőszakban. ugyanennyivel járul hozzá ehhez a nemes célkitűzéshez az országos műemléki felügyelőség is. az 1980-ig rendelkezésre álló hárommillió forintból a tervek szerint tíz népi műemléket állítanak helyre korhű állapotban. ezek között szerepel a zemléni hegyvidéken lévő hegyközi komlóska településen egy xviii. századi jellegzetesen hegyvidéki lakóépület. helyreállítják többek között az egykori népviseletéről és himzéséről ismert és a matyóföldhöz tartozó tard községben a még meglévő, ugynevezett „üstökös”, házat is. mezőkövesd város tanácsával egyetértésben az ugynevezett „hadas település”, helyreállítását tervezik. a hadas települést egy-egy család, illetve azoknak leszármazottai a „hadak”, lakták. a hat házból álló és a hajdani életformára, az állattenyésztésre utaló lakónegyedben nemcsak az ugynevezett udvarhosszas lakóházat, de a gazdasági épületeket, közte a tüzelős ólat, is helyreállítják. ez volt a férfiak tartózkodási helye ősztől tavaszig, ahol „tanyázással”, töltötték az időt, mikor az állatok nem voltak a legelőn./mti/

-.-

bb 32. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke november
23-án 13 óráig

se um cz

1976. november 23.

1. tudományos együttműködés
2. tanulmányi versenyek
3. a szovjet tv-estje
4. kecskemét zenei élete
5. alagutszelvényexport
6. szolnoki művésztelep
7. meggytelepítés
8. pedagógus alkotóház
9. tavaszi készülődés a balatonparton
10. vendéglátás tolnában

/folyt.kö./

- 29 -

13.25/um

14

bb 32. /a belföldi ...folyt./um

11. kisz együttműködés német fiatalokkal
12. lakásépítés
13. erőművi kazánok exportra
14. műemlékvédelem szombathelyen
15. mérlegsúly-gyártás
16. a győri rába gyár termelése
17. üzemegészségügy ózdon
18. műanyag-ablakkeretek
19. öregek napközi otthonai szabolcsban
20. a kiskereskedelem októberi forgalma
21. zöldségraktározás
22. szakmunkások a gimnáziumokban
23. mezőgazdasági és élelmiszeripari kapcsolatok
24. elítélték az áruházi tolvajokat
25. vízművek a hajduságban
26. új butorszövetgyári gépek
27. vasuti tanácskozás
28. agrokémiai központ cellödömölkön
29. szovjet pártküldöttség
30. tanácskozás az őszi csucsforgalomról
31. időjárás
32. hírjegyzék

-.-

bb. 39. ülést tartott az idegenforgalmi kutatásokat koordináló bizottság

t/kg/zsu/ie/a/-cz

1976. november 23.

az országos idegenforgalmi tanács mellett működő, az idegenforgalmi kutatásokat koordináló bizottság kedden ülést tartott az oit tanácsstermében. az ülés napirendjén az idegenforgalmi kutatásokkal kapcsolatos tervek megvitatása szerepelt. mint a résztvevők megállapították: a hazai turizmus dinamikus fejlődése megköveteli az idegenforgalmi tudományos kutató tevékenység fokozását. eddig mintegy 30 különböző intézménynél végeztek ezirányú kutatásokat: a hatékonyság növelésére, a párhuzamos munkák megszüntetésére azonban koncentrálni kell a kutatást. az oit a belkereskedelmi kutató intézetet bizta meg a koordinációs feladat ellátásával. a kutató tevékenység támogatására évente mintegy 2 millió forintot ad az oit az idegenforgalmi fejlesztési alapból./mti/

-.
- 30 -

13.35/a

ka 14

bb. 40. szocialista országok meteorológusainak tanácskozása
t/kg/zsu/ie/a/-cz

1976. november 23.

hat szocialista ország meteorológusainak részvételével tudományos tanácskozás kezdődött kedden az országos meteorológiai szolgálat székházában. a háromnapos tanácskozás témája a meteorológiai kutatómunkák koordinálása, összehangolása.

a szocialista országok meteorológusai az előrejelzések-nél, az adatszolgáltatásoknál eddig is szorosan együttműködtek, s a közelmúltban elhatározták, hogy a közös munkát a kutatásokra is kiterjesztik. a jelenlegi tanácskozás napirendjén a meteorológiai szolgáltatás gazdasági hatásának becslése és az ezzel kapcsolatos tudományos munkák továbbfejlesztése szerepel. ez azért fontos téma, mert a különféle berendezések az időjárási radarok, a számítógépek, a műholdak jelzéseit vevő készülékek meglehetősen drága beruházásokat igényelnek, ezek nagy része azonban megtérülhet a népgazdaság különböző ágazatainak nyújtott meteorológiai előrejelzés nyomán. különösen a közlekedés, az energiagazdálkodás, az építőipar és a mezőgazdaság számára hasznosak a meteorológiai előrejelzések. a tanácskozás résztvevői most közösen megvitatják, hogyan lehetne a különböző országokban folyó kutatómunka eredményeit közreadni, a különféle gazdasági ágazatok meteorológiai információs igényeit felmérni, s ehhez közös mutatórendszert kidolgozni./mti/

-.-

bb 41. a magyar-jugoszláv tankönyvi vegyes bizottság
ülése pécselt

vid/um ká cz

1976. november 23.

pécselt kedden megkezdte tanácskozását a magyar-jugoszláv tankönyvi vegyes bizottság. az első napon áttekintették az eddigi munkát. a jugoszláv - ujjvidéki, zágrábi, belgrádi és ljubljani - tankönyvkiadók és a magyar tankönyvkiadó, tizenkét éve működnek együtt. különösen sok segítséget nyújtottak egymásnak a szerzői, fordítói, bírálati munkákban, anyanyelvi lektorálásokban, továbbá a tankönyvkéziratok gépetésében, szedésében és illusztrálásában. jelentős a két ország között a tankönyvek átvétele. eddig mintegy 700féle tankönyvet és jegyzetet vettek át zömmel a vajdasági magyar iskolák számára, de szép számban használnak jugoszláviai tankönyveket a mi szerb-horvát iskoláink is. magyarországon mintegy háromezer iskola részesül délszláv nyelvi oktatásban, csupán baranyában több mint nyolcszázán. pécselt anyanyelvi iskola működik, a tanárképző főiskolán csaknem husz éve van délszláv tanszék.

- 31 -

/folyt.köv./

14.15/um

ka 14⁵⁰

bb 41. /a magyar-jugoszláv...folyt./um

a könyvkiadással kapcsolatos sokrétű munkát a magyar népköztársaság és a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság tankönyvi vegyes bizottsága fogja össze, amely évenként felváltva találkozik hazánkban, illetve jugoszláviában. a bizottság immár 7. ülését tartják most pécsen, november 23. és 26. között.

a tárgyalásokat kilenc jugoszláv kiadó, a múlt évi újdéki magyar tankönyvkiállítás viszonzásaként, kiállításal köti össze, amelyen elsősorban az anyanyelv oktatásához szükséges tankönyveket mutatják be, a pécsi horvát-szerb diákotthon disztermében./mti/

-.-

bb 42. hat hektáros növényház „város”, épül a rákóczi falvai rákóczi tsz-ben

vid/um ká cz

1976. november 23.

az egyik legnagyobb hazai primorkombinát épül szolnok környékén, a rákóczi falvai rákóczi mezőgazdasági tsz beruházásában. a 187 millió forint értékű zöldségtermő „város”, hat hektáron terül el. 12 nagyméretű növényházában termelik majd a paprikát, paradicsomot és egyéb primórát. a bolgár tervek adaptálásával, a tsz saját kivitelezésében készülő zöldségkombinát építésével a félidőhöz érkeztek. két blokkban ideiglenes hőközponttal még ez év decemberében megkezdik a próbaüzemet. az egész létesítmény 1977 augusztusának végére készül el.

a kivitelezést bolgár szakemberek is ellenőrzik és átadják a baráti ország magas színvonalú üvegházi zöldségtermelésének tapasztalatait. a telep hőenergiáját földgáz szolgáltatja. a jövő év őszétől üzemelő primorkombinát évente mintegy 22-24 millió forint értékű zöldséget ad piacra./mti/

-.-

- 32 -

14.20/um
14.50

bb 43. kgst állandó bizottsági ülés kezdődött budapesten a rádiótechnikai és az elektronikai együttműködésről

t sz/s um ie cz

1976. november 23.

kedden budapesten megkezdődött a kgst rádiótechnikai és elektronikai ipari állandó bizottságának 31. ülése. a háromnapos tanácskozáson a tagországok és jugoszlávia delegációi vesznek részt, megfigyelőként jelen van a vietnami szocialista köztársaság képviselője is. a küldöttségeket miniszterek, illetve miniszterhelyettesek vezetik. mivel a napirenden szereplő kérdések egyrésze a tagországok távközlési intézményeit is érinti, a küldöttségekben postai és távközlési szakemberek is helyet kaptak.

a szocialista országok delegációi már a múlt héten fővárosunkba érkeztek, s a keddi első plenáris ülésig szakértői egyeztető és előkészítő megbeszéléseket tartottak a tanácskozás színhelyén.

a délelőtti megkezdett plenáris ülést havasi ferenc, a minisztertanács elnökhelyettese nyitotta meg. az mshmp központi bizottsága és a magyar kormány nevében üdvözölte a megjelenteket. ezután arról szólt, hogy a kgst országok közötti együttműködés egyre hatékonyabbá válik, ezt tükrözik az egyes országok ipari termelési eredményei és az árucseréforgalom gyorsütemű növekedése. ebben a gazdasági együttműködésben jelentős eredményeket könyvelhet el a reáb, amely az egyik leggyorsabban fejlődő iparágat képviseli. magyarországon a hirtástechnikai ipar jelentős hagyományokkal rendelkezik, s az elmúlt években elért eredményeinkhez nagy mértékben hozzájárult a nemzetközi együttműködés és munkamegosztás. ennek keretében a hazai gyárak, intézmények kezdeményezőleg léptek fel egy sor szakosítási és kooperációs egyezmény létrehozásáért.

a kormány elnökhelyettese ezután arról szólt, hogy a komplex program végrehajtása során számos feladat hárul a reábra is. a kgst 30. ülésén meghatározott öt célprogram közül a reáb érdekelt mind a közszükségleti cikkek, mind a gépipar egészének gyártásfejlesztésében. a mostani reáb-ülés jelentőségét növeli, hogy a célprogramok kidolgozásából adódó feladatokat is napirendre tűzte, köztük a sokoldalú együttműködést; a kutatás, a fejlesztés, a késztermék- és az alkatrészgyártás szakosításának bővítését, és a közös beruházási tevékenységét.

/folyt.köv./

-33 -

14.30/um

15⁰⁰ 16 30

bb 43. /kgst ...folyt./um

a megnyitó beszéd után megkezdődött a tanácskozás, Littvai István kohó- és gépipari miniszterhelyettes elnökletével.

a háromnapos ülésen megvitatják egyebek között a tagországok hírközlő-rendszerei egységesítésének és összekapcsolhatóságának lehetőségeit. e hosszútávú munkában részt vesz a kgst postai és távközlési állandó bizottsága is.

napirenden szerepel továbbá néhány szakosítási és kooperációs megállapodás előkészítése, tervezeteinek kidolgozása, főleg az integrált áramkörök és félvezetők, a rádió alkatrészek és a professzionális hírközlés területén. a résztvevők megvizsgálják a polgári légiközlekedés automatizált irányítási rendszerének kialakításában végzett eddigi munkát, s meghatározzák a további feladatokat. a tárgyalásokon szó lesz egy műszaki-tudományos információs alrendszer létrehozásáról, és több évre kidolgozzák a szabványosítási munkaprogramot is. a mostani ülésen első ízben kerül napirendre egy közös laboratórium létrehozásának terve Kubában, ahol trópusi körülmények között próbálnák ki a rádiótechnikai és elektronikai berendezéseket. ez azért szükséges, mert a tagországok jelentős exportot bonyolítanak le ezekből a termékekből a trópusi éghajlatu országokba.

az egyeztetett program szerint a nyitó - és a záró plenáris ülés között a munkacsoportok tanácskoznak, s a delegációk ellátogatnak több híradástechnikai üzembe. előreláthatóan csütörtökön jegyzőkönyv aláírásával fejeződik be a reab 31. ülése./mti/

---

bb 48. khaled mohei el din látogatása magyarországon

s um zs cz

1976. november 23.

az országos béketanács meghívására egy hétig hazánkban tartózkodott khaled mohei el din, az egyiptomi béketanács főtitkára, a baloldal képviselője. sebestyén nándorné főtitkárral és az országos béketanács más vezetőivel megvitatta a béke-világmozgalom időszerű kérdéseit. találkozott dr. simai mihállyal, a magyar ENSZ-társaság főtitkárával. khaled mohei el din-t fogadta dr. molnár béla, a hazafias népfront országos tanácsának titkára és véleménycserét folytattak a két mozgalom együttműködésének lehetőségeiről. az egyiptomi béketanács főtitkára kedden elutazott budapestre.
/mti/

- 34 -

14.33/um

1510 16 30

bb.44. a publicisztika és az irodalmi riport a jelenkor tanulmányozásában - magyar-szovjet találkozó azírószövetségben

r/ro/tr/zs/a-cz

1976. november 23.

a publicisztika és az irodalmi riport a jelenkor tanulmányozásában, a valóság megismerésében - ez a címe annak a magyar-szovjet alkotói eszmecserének, amelyet dobozy imre kossuth-díjas író, a magyar írók szövetségének elnöke nyitott meg kedden a szövetség székházában. a tanácskozáson ismert magyar publicisták és szovjet kollégáik folytatnak eszmecserét. a szovjet delegációt jurij okljanszkij, a szovjet írószövetség publicisztikai szakosztályának elnökhelyettese, a „sagi”, című almanach főszerkesztője vezeti.

bor ambrus író tartott vitaindító előadást. bevezetőben arról szólt, hogy a társadalomért dolgozó író korunkban sokkal inkább érzékeli az idő múlását, a társadalom világot változtató cselekvésének sebességét, semhogy ne igyekezne maga is gyorsulni, minél hamarabb beleszólni a társadalom ügyeibe a maga eszközeivel. a riportot, a dokumentumot, a szociográfiát, és a publicisztikát a társadalmi gyorsulás parancsa is emeltette be az irodalomba az írókkal.

kitért arra, hogy részben arisztokratikusak, részben esztétizálók és konzervatívok, ugyanakkor alapvetően tévesek azok a nézetek, amelyek egy sor műfaj iróinak, szépiróinak minősítenek, más kifejezési formákat pedig az újságírás korlátai mögé utalnak. rámutatott: az eszköz, a művelt műfaj senkit sem tesz íróvá. író az, akinek tehetsége van. aki rossz novelákat ír, az nem az, aki írói tehetséggel és eszközökkel szociográfiát, riportot, publicisztikát alkot, az író, és amit írt, az irodalom, nem a szó megszokott értelmében meghatározott - zsurnalisztika.

- annak az írónak, aki hagyományos szépirodalmat és publicisztikát egyaránt ír, kétarcúnak kell lennie.

/folyt.köv./
14.25/a

- 35 -

1510 16 30

bb.44./a publicisztika.....folyt./-a

íróként igenis arra törekszik, hogy műve holnapután, tíz, száz év múlva éljen, érvényes legyen. publicisztaként viszont az a törekvése, hogy amit ma ír, az holnaputánról fogva mindörökre érvénytelen legyen, hiszen publicisztikájában sürgős teendőt jelölt meg, tüstént megszüntetendő hibát kritizált. kétségtelen, hogy a publicista lemond írása hagyományos értelemben vett maradandóságáról, s az is kétségtelen, hogy kedvét veszti, ha műve közéleti értelemben nem lesz maradandó, azaz nem éri el a célját, nem hat, nem változtat. az irodalmi publicisztika bizonyos lanyhaságának történeti oka is van: a személyi kultusz éveiben ,, megszűnt,, minden társadalmi hiba, gond, tevedés és mert,, megszűnt,, nem volt mit kritizálni. viszont volt mit dicsérni, mert személyi parancsra minden jó, győztes, sikeres, eredményes és diadalmas volt. ha az írónak előírják hogy mit írjon, nem ír, vagy rosszat ír. s az erőfeszítésről leszoktatni könnyebb az embert, mint erőfeszítésre és jó munkára ismét rábírni.

- arról se feledkezzünk meg - füzte hozzá, - hogy roppant könnyü álmunka a hurrá-optimizmus publicisztikája, amelynek olcsó gyakorlata leszállítja a publicisztika átlagos színvonalát. az irodalmi publicisztikának éppen ezért nemcsak a társadalom hibáit kell bírálnia, hanem az álpublicisztikát is támadnia kell.

a publicisták mai teendőiről szólva kiemelte. - az a dolgunk, hogy gyors, új műfajokkal a gyorsuló élethez igazodjunk, másfelől azt, hogy a valóságot ábrázoljuk. a valóságot csak nyíltan lehet szolgálni, bátran és következetesen feltárva minden részletét. föltárni: vagyis nem a láthatót ismételni, hanem a rejtettet megkeresni. vizsgálni és elemizni annyit jelent, mint közös munkával, kollektívan dolgozni, vitatkozni, nézőpontokat szembesíteni. vállalni kell az egyéni szemléletet is, közösségben a közösségért - mondotta befejezésül.

/folyt.köv./

14.30/a

- 36 -

15²⁰
16³⁰

bb.45. balesetek

gg/zs/a/-cz

1976. november 23.

a ceglédi vasutállomáson kocsirendezés közben egy guruló vagon elütötte nagy jános 34 éves máv alkalmazott ceglédi lakost, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás közben meghalt. a vizsgálat adatai szerint nagy jános figyelmetlenül lépett a vagonok elé.

győr-sopron megyében a szárföld és kapuvár közötti utszakazon vaszari zoltán 23 éves lakatos, enesei lakos személygépkocsival halálra gázolta bogvár kálmán 38 éves festő, kapuvári lakost. a vizsgálat eddigi adatai szerint vaszari zoltán nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette a személygépkocsit. vezetői engedélyét a rendőrség bevonta és megindította ellene az eljárást./mti/

--

bb.46. bolgár kulturális delegáció érkezett budapestre

mir/zsu/zs/a/-cz

1976. november 23.

pejo berbenlievnek, a bolgár művészeti és kulturális bizottság elnökhelyettesének vezetésével kedden küldöttség érkezett hazánkba, amely részt vesz a bolgár zene napjai november 25-30-ig tartó rendezvénysorozatának eseményein. a delegációt a ferihegyi repülőtéren dr.molnár ferenc kulturális államtitkár fogadta; jelen volt vladimir videnov, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete./mti/

--

bb.47. harmadik idei tematikus kiállítását

tr/zs/a/-cz

1976. november 23.

nyitja meg a művészeti kisgalériája, a magyar képzőművészek szövetségének folyóirata,, népművészet, kortárművészet,, címmel szerda délután 5-kor. a tárlaton vidéki és fővárosi gyűjtemények ritka példányait mutatják be a szabadság-hegyi jókai klubban, xii.hollós u.5./mti/

--

14.45/a

- 37 -

15²⁰
16³⁰

bb.49. németh gyula karmester

tr/zs/a/-cz

1976. november 23.

és szabó csilla zongoraművész isztambulban nagyszerű koncertet adott, amelyen az isztambuli állami szimfonikus zenekar működött közre. hangversenyük műsorán liszt, kodály és berlioz művei szerepeltek. a két magyar művész kiemelkedő teljesítményét a szakemberek és a közönség nagy elismeréssel fogadták./mti/

-. -

bb 50. sajtótájékoztató a kgst szabványosítási konferenciáról

t/kg/s/pg ie -cz

1976. november 23.

a magyar szabványügyi hivatal a mtesz központi szabványosítási- és minőségügyi bizottságával nemzetközi konferenciát rendez november 30-tól a kgst országok szabványosítási és a minőségfejlesztési kérdéseiről. a háromnapos budapesti tanácskozásról kedden sajtótájékoztatót tartott dr. sütő kálmán, a magyar szabványügyi hivatal elnökhelyettese.

a kgst tagországok komplex programjának megvalósításában igen jelentős a szabványosítás, a termékek közös műszaki, minőségi követelményrendszerének alakítása. a tagországok mind több termékénél dolgoznak ki közös szabványelőírásokat, az idén eddig 500 ilyen szabványelőírás készült, s a tervek szerint 1980-ig további mintegy 4000 gyártmány közös szabványát dolgozzák ki, vagy vizsgálják felül. ehhez a munkához kívánnak a tagországok műszaki.-tudományos egyesületei, társadalmi segítséget nyújtani, s ezt szolgálja a budapesti konferencia is.

a tanácskozás alkalmával a résztvevők négy szekcióban vitatják meg a szabványosítással kapcsolatos legfontosabb gyakorlati tennivalókat. az első szekcióban a szabványosítás szerepéről lesz szó, a kgst országok közötti együttműködésben, a másodikban a minőségellenőrzés és az egységesítés összefüggéseit tárják fel az előadók. külön szekcióban vitatják meg a tudományos és műszaki egyesületek tennivalóit a szabványosításért, a negyedik szekcióban pedig a szabványosításnak a külkereskedelmi forgalom növelésében betöltött szerepéről tanácskoznak majd. /mti/

-. -
-38-

15x15/p

1540 1630

bb 51. ifju könyvtárosok tanácskozása dunaujvárosban

vid/fm-ju -cz

1976. november 23.

ifju könyvtárosok országos tanácskozása kezdődött meg kedden dunaujvárosban a magyar könyvtárosok egyesülete rendezésében. a száznál több ifju könyvtáros a szakmunkástanulók olvasási igényeit, szépirodalmi és szakkönyv-ellátottságát vizsgálta a 316. makarenko szakkönyv-ellátottságát vizsgáló intézetben. a kétnapos tanácskozáson az ifjummunkások és ipari tanulók olvasóvá nevelésének módszereiről, az iskolai és vállalati könyvtárak együttműködéséről hallgattak tájékoztatókat és megvitatták a helyi tapasztalatokat. az ifju könyvtárosok szerdán dunaujvárosban a munkás művelődési központ szakköreivel és könyvtárával ismerkednek meg. /mti/

-. -

bb 52. magyar-bolgár barátsági napok győr-sopron megyében

vid/fm-ju -cz

1976. november 23.

magyar-bolgár barátsági napok kezdődtek kedden győr-sopron megyében. a baráti ország életét, fejlődését, kulturáját bemutató rendezvénysorozat győrről a bulgária szocialista fejlődését bemutató kiállítás megnyitásával kezdődött meg. ugyan- csak kedden győrről, a kazinczy gimnáziumban bolgár irodalmi és művészeti találkozót rendeztek. a barátsági napok alkalmából győrről kedden bolgár népművészeti és árubemutató is nyílt az egyik belvárosi ajándékboltban. /mti/

-. -

bb 53. magyar gyártmányu mérőműszerek bemutatója győrről

vid/fm-ju -cz

1976. november 23.

a legújabb magyar gyártmányu távközlési, tv, telefon, telex, táviró és egyéb átviteltechnikai mérőműszerekből hibakeresőkből és laboratóriumi műszerekből nyílt kiállítás kedden győrről a közlekedési és távközlési műszaki főiskolán. mintegy 25-30 műszercsaládot, köztük a legkorszerűbb mikrohullámu ipari tv átviteli rendszert, integrált áramkörű táviró mérőcsaládot és tudományos zsebszámológépeket mutattak be a főiskola oktatóinak és hallgatóinak. a kiállítást rácz jános, a távközlési és automatizálási intézet igazgatója nyitotta meg. /mti/

-. -

15.20/ju

- 39 -

1400

bb 54. ifjúsági parlament a nyiregyházi tanárképző főiskolán

vid/fm-ju -cz

1976. november 23.

hogyan segítik a hallgatók beilleszkedését a közösségbe, hogyan valósítják meg a közéleti pedagógusok képzését, nevelését, van-e kapcsolatuk az intézménnyel a már végzett pedagógusoknak, s hogyan értékeli az intézmény diáksága az egyes tanszék-eket, gyakorló iskolák, a könyvtár tevékenységét, munkáját a nyiregyházi bessenyei györgy tanárképző főiskolán? - erről tárgyaltak az intézmény kedden megrendezett ifjúsági parlamentjén, amelyen 1600 nappali tagozatos főiskolást, 30 éven aluli fiatal oktatót 180 küldött képviselt.

a megye legnagyobb felsőoktatási intézményének ifjúsági parlamentjén felszólalók számbavették a két esztendővel ezelőtt megtartott diákszövetség óta eltelt időszak mozgalmi munkájának eredményeit s foglalkoztak az intézményi alap-szervezetek aktuális feladataival.

a parlamenten feltett kérdésekre dr. margócsy józsef főigazgató válaszolt, majd a résztvevő fiatalok megválasztották delegátusaikat az országos felsőoktatási fórumra, amelyen hat hallgató képviseli majd a nyiregyházi pedagógusjelölteket. /mti/

bb 44. a publicisztika és az irodalmi riport a jelenkor tanulmányozásában... 2.folyt/pg

t/ro/tr/pg -cz

1976. november 23.

ezt követően anatólij bocsarov szovjet kritikus adott áttekintést a szovjet publicisztika helyzetéről. hangsúlyozta, hogy mindinkább az élesebb probléma - felvetésre, a valóság szélesebb kitekintésű vizsgálatára helyezik a súlyt. a műfaj művelői egyaránt érdeklődnek a város és a falu élete iránt. s törekednek a pozitív hagyományok őrzésére. sokáig azt hangoztattuk - mondotta hogy dolgozni jó dolog. ez kétségtelenül igaz, azonban munkaközben, a mindennapi életben a munkakapcsolatok egyúttal olyan emberi kapcsolatokká is válnak, amelynek ábrázolása, megragadása a publicisták szép és méltó feladata. nagy hangsúllyal szólt arról, hogy az irodalommal szemben - ahol a szerző a hősök különböző álláspontot képviselő figurái mögé bújhat, - a publicistának nyilvánvalóan, egyértelműen kell állást foglalnia. utalt arra is, hogy a szovjet publicisztika céljának tartja a helyenként még felbukkanó oktató-magyarázó hangnem megszüntetését és sokszínűsége törekszik.

/folyt. köv./
15.30/pg

-40-

1410

bb4./ a publicisztika...3.folyt/pg

e.fehér pál a magyar és szovjet publicisztika műfaji különbözőségeit vetette össze, m.muladzsanov tadzsik író, a pamir főszerkesztője a publicisztika gyakorlati hasznáról, s ennek fényében az írói felelősségről szólt. a tanácskozás szerdán folytatódik. /mti/

--

bb 55. a budapesten akkreditált külföldi tudósítók látogatása az ikarus gyárban

lsl/tm-ju -cz

1976. november 23.

a budapesten akkreditált külföldi tudósítók a külügyminisztérium, a kgm és az ikarus karosszéria és járműgyár meghívására kedden ellátogattak az ikarus budapesti törzsgyárába. a vendégeket toldi józsef vezérigazgató tájékoztatta a vállalat munkájáról, majd megtekintették az üzemet. /mti/

--

bb 56. borsodi fafaragások, himzések bemutatója nyiregyházán

vid/ká-ju -cz

1976. november 23.

a miskolci molnár béla ifjúsági és uttörőházban működő amatőr fafaragó és disztóművészeti szakkör munkáiból nyitottak kiállítást kedden nyiregyházán, a városi művelődési központ tárlattermében. a bemutátón 66 alkotás - textília, fafaragás, szöttek és himzés, valamint kisplasztika - illusztrálja borsod megye népművészetének gazdag hagyományait. /mti/

--

16.00/ju

- 41 -

1415

bb. 57. a mokép békemozgalmi kitüntetése

gk/zs/rj -cz

1976. november 23.

az országos béketanács elnöksége - a béke érdekében

végzett eredményes munkájáért - a mozgóképforgalmazási vállalatnak a békemozgalom emlékplakettjét adományozta. a kitüntetést szilágyi béla, az országos béketanács alelnöke nyújtotta át a vállalatnál tartott ünnepségen. beszédében hangsúlyozta, hogy a filmforgalmazás az utóbbi években jelentős mértékben járult hozzá a béke és barátsági hónapok, szolidaritási hetek rendezvényeinek sikeréhez.

dr. gombár józsef, a mokép igazgatója a vállalat kollektívájának nevében mondott köszönetet a kitüntetésért. /mti/

--

bb. 58. elhunyt nizzalovszky endre akadémikus

tm/rj zs -cz

1976. november 23.

nizzalovszky endre akadémikus, nyugalmazott egyetemi tanár 1976. november 19-én, életének 83. évében hosszú betegség után elhunyt. a magyar tudományos akadémia saját halottjának tekintti. temetéséről később intézkednek.

magyar tudományos akadémia

/mti/

--

bb. 59. a szocialista országok

tm/rj zs

1976. november 23.

akadémiai állam- és jogtudományi intézetei információs-dokumentációs felelőseinek munkaértekezlete kezdődött meg kedden az mta állam és jogtudományi intézetének rendezésében. a tanácskozáson az intézetek közötti kölcsönös tájékoztatás és információcsere legfontosabb módszertani kérdéseit és konkrét feladatait vitatják meg. /mti/

--

16.25 rj

-42 -

1720

bb. 60. ülést tartott a mta veszprémi akadémiai bizottságának kertészeti munkabizottsága

vid/rj fm la

1976. november 24.

keszthelyen, az agrártudományi egyetemen tartották meg kedden dr. nagy györgy egyetemi docens, a mosonmagyaróvári kar kertészeti tanszékének vezetője elnökletével a mta veszprémi akadémiai bizottsága kertészeti munkabizottságának ülést. az ülésen gyuró györgy egyetemi adjunktus, a munkabizottság titkára számolt be az elmúlt év munkájáról. elmondotta, hogy a munkabizottság célja: a kertészeti tudományokat magas szinten művelők és a termelésirányítók ismereteik, javaslataik átadásával járuljanak hozzá a tudomány és a kertészeti termelés fejlesztéséhez. hangsúlyozta, hogy a kertészeti termelés a következő ötéves tervben elsősorban a hagyományos termelés korszerűsítésével, a komplex termelési technológiák elterjesztésével és a termelési rendszerek bevezetésével valósítható meg. a munkabizottság tagjai az elmúlt évben a szőlőtermesztési rendszerek fejlesztési lehetőségeit vizsgálták meg. a téma jelentőségét bizonyítja, hogy a szőlőtermesztés évi termelési értéke az egész hazai növénytermesztésnek mintegy 15 százalékát, a kertészeti termelésnek pedig 37 százalékát adja. a szőlőtermő területek 17 százaléka helyezkedik el az észak- és nyugat-dunántúli történelmi borvidékeken. a régió szőlőterületét méltóan reprezentálja a nagymultu badacsonyi, balatonfüredi-csopakai, balatonmelléki, móri, somlói és soproni történelmi borvidék. a régió egész területének szőlőhozama az országos terméshozam több mint 19 százalékát adják. fejlesztése elsősorban korszerű fajták termelésbe vételével, az ültetvények korszerűsítésével és megfelelő technológiák alkalmazásával érhető el. hangsúlyozták a hagyományos ültetvények és a háztáji kisgazdaságok termesztéstechnológiájának fejlesztését.

ezért egyre szükségesebbé válik a szőlőtermesztési ágazatokban is a termelési rendszerek kialakulása és elterjedése.

/folyt.köv./

17.10 rj

-43 -

1720

bb. 60. / ülést tartott... 1. folyt./rj

a mta veszprémi akadémiai bizottságának kertészeti munkabizottsága a beszámolót követően kidolgozta jövő évi munkatervét. a kertészeti munkabizottság jövőre többek között megvizsgálja szombathelyen a nyugat-dunántulon a disznóvénny- és diszfaiskolai termelés helyzetét, valamint a fejlesztés lehetőségeit, a nagykanizsai állami gazdaságban pedig a körte termesztéstechnológiai rendszerét. ezenkívül megismerkednek a jövő évben a gyümölcs- és disznóvénnytermesztési kutató intézet fertődi kutató állomásának, valamint az országos szőlészeti és borászati kutató intézet badacsonyi kutató állomásának munkájával. /mti/

--

bb. 61. a maprjal szekció ülése a barátság házában

gy/rj zs la

1976. november 23.

kedden a barátság házában ülést tartott, az orosz nyelv és irodalomtanárok nemzetközi szervezetének /maprjal/ magyarországi szekciója. nagy mária, az mszbt főtitkára nyitotta meg a tanácskozást, amelyen részt vett dr. hanga mária oktatásügyi miniszterhelyettes,

a résztvevők megvitatták a szekció megalakulása óta végzett munkát. az mszbt országos elnöksége mellett 1973 óta működő szekció a magyarországi orosz nyelvoktatáshoz nyújt módszertani tájékoztatást. tapasztalatcserékkel, kiadványokkal és tudományos ülések rendezésével segíti az orosz nyelv tanárok munkáját. mellette módszertani, irodalmi, országismereti, tanártovábbképző és nyelvi versenyeket szervező bizottságok dolgoznak. a maprjal magyar szekciójának több mint kétezer tagja van, és 14 megyében létehozták helyi bizottságait.

a résztvevők megvitatták az 1977-79-es munkatervet, amelyben szerepel, hogy 1977-ben miskolcon rendezik meg a hazai szaknyelvi oktatás és kutatás időszerű kérdéseivel foglalkozó tanácskozást. 1978-ban budapesten ülésezik a maprjal végrehajtó tanácsa, 1979-ben pedig hazánkban rendezik meg az orosz nyelvoktatással foglalkozó szakmai folyóiratok szerkesztőinek ülését. 1979-ben berlinben tartják meg a maprjal 4. kongresszusát. /mti/

--

17.10 rj

-44 -

1740

bb. 62. magyar-norvég kamaraközi megállapodás

sl/tr/rj la

1976. november 23.

gunnar rogstad a norvég export tanács elnöke és per aarstad alelnök két napig budapesten tárgyalt a magyar kereskedelmi kamarában a két partnerszervezet szorosabb együttműködéséről. kedden dr. ujházy lászló, a magyar kereskedelmi kamara alelnöke és gunnar rogstad aláírta a két intézmény együttműködési megállapodását, amely szerint a helsinki határozatok szellemében fokozott piaci információcserével, kamarai akcióprogramokkal, kölcsönös és folyamatos tájékoztatással, szakmai szimpóziumokkal, ipari piacfeltáró küldöttségek cseréjével kívánják elősegíteni a kapcsolatok fejlesztését. a norvég vendégeket fogadta kovács gyula külkereskedelmi miniszterhelyettes is. /mti/

--

bb. 63. honvédelmi fórum esztergomban

vid/rj fm la

1976. november 23.

esztergomban a bottyán jános szakközépiskola kollégiumában kedden fórumot rendezett a honvédelmi minisztérium és a kiskisvárosi bizottsága. a katonai előképzés, illetve bevonulás előtt álló fiatalokat ismertették meg a honvédelmi törvényből adódó kötelezettségeikkel és jogaikkal.

a következő napokban komárom megyében még három helyen, és az ország más részein is rendez a honvédelmi minisztérium a kiskisvárosi bizottságaival közösen ilyen jogi propaganda-fórumot, és ezekre a fiatalok családtagjait is meghívják. /mti/

--

17.15 rj

-45 -

1745

bb. 64. hogyan lehet változatlan költséggel értékesebb lakó-
negyedeket tervezni és építeni? - a váti sajtótájékoztatója
tatabányán

vid/fm/rj la

1976. november 23.

az utóbbi két évben komárom, veszprém és fejér megyében készített jelentősebb munkáiról tartott kedden sajtótájékoztatót tatabányán a városépítési tudományos és tervező intézet. a tanácskozáson - amelyen kálnoki kis sándor igazgató és munkatársai több tervet ismertettek, érdekes kép bontakozott ki arról, hogy ugyanolyan költséggel, azonos építkezési esz-
közökkel hogyan lehet értékesebb lakónegyedeket kialakítani. ennek alapja az, hogy az általános rendezési tervekkel, párhuzamosan, illetve azokhoz szorosan kapcsolódva készüljenek a jól összehangolt tervek, amelyek kivitelezésében is jó összhang alakul ki a beruházó tanács, a tervező, illetve a kivitelező között.

a tanácskozás színhelyéül éppen azért választották tatabányát, mert az itt épülő új lakónegyedek kitűnő példát szolgáltatnak erre. itt mindkét tervet a váti készíti. előzetesen a tervezők és elsősorban a városi tanács a saját, illetve a hazafias népfőnt fórumain alaposan megismerkednek a lakosság igényeivel. a tanács az egyes lakónegyedek kiviteli terveinek megrendelésénél már azzal is számol, hogy azok milyen létszámú családok igényeinek kielégítését fogják szolgálni. így tudták többek között elérni, hogy az öt- és tízeleteres házak szomszédságában házgyári elemekből olyan kétszintes épületeket is emeltek, amelyek emeleteinek a lakásokon belüli összeköttetésével jól kielégítik a nagycsaládok igényeit. az épületek célszerű csoportosításával eléri, hogy bár minden kapu megközelíthető gépjárművel és minden második lakáshoz épül parkoló, a forgalomtól teljesen elzárják a játszó és pihenő parkokat. ugyanakkor a kereskedelmi létesítményeket, illetve a gyermek- és más intézményeket „láncra”, fűzik, s ezek végig gyalogos uton közelíthetők meg. még arra is gondot tudnak fordítani, hogy a lakószobákat minél kevesebb zaj érje.

a sajtó képviselői sok érdekes, már elkészült vagy készülő tervvel ismerkedtek meg. tata részletes rendezési tervét például úgy dolgozták ki, hogy alkalmazkodjon a történelmi városközpont szerkezetéhez a műemléki környezethez. az eredinél is nagyobb területre terjed ki veszprém körzeti rendezési koncepciója. a megye erősen iparosodott vidékein ugyan-
is az urbanizációs ártalmak gátat szabnak a tervezettnél nagyobb arányú fejlődésnek, ezért a megyeszékhelyre vár ez a feladat. ezt viszont úgy kívánják megvalósítani, hogy az idegenforgalmi csúcsideszakokban a balaton északi partjának ellátásához is segítséget nyújtson.

/folyt.köv./

17.30 rj

-46 -

1750

bb. 64. /hogyan lehet... 1. folyt./rj

speciális feladatot adott a tervezőknek és speciális módszereket igényelt tihany, illetve a badacsony összevont tájrendezési tervének elkészítése. ezeken úgy kellett a táj-, a természet-, a műemlékvédelmi feladatokat - badacsonynál a szőlőtermesztés érdekeit is - összehangolni, hogy kielégítsék az egyre növekvő idegenforgalmi igényeket is. a velencei tó északi kanyarjának rendezési terve, - amely elsősorban a vállalati és társas üdülők célját szolgálja majd, - megfelelő vizparti ellátásról, nagy autós strandról, megfelelő vizisportolási lehetőségekről gondoskodik. /mti/

..-

bb. 65. még nagyobb szerepet kap a szocialista brigádmozgalom - új munkaversenyszabályzat lépett érvénybe az oroslányi bányákban

vid/rj fm la

1976. november 23.

az oroslányi szénbányák munkaversenyszabályzatát 1973-ban alakították ki. azóta sokat fejlődött a mozgalom, és számos olyan kérdés került napirendre, amelyet az új követelményeknek megfelelően, újra kellett fogalmazni. ezért a vállalat szakszervezeti bizottsága és gazdasági vezetése új munkaversenyszabályzat-tervezetet terjesztett a szakszervezeti tanács keddi ülése elé. előzetesen széles körű közvéleménykutatást rendeztek és a dolgozók javaslatainak 95 százalékát beépítették a tervbe.

az előterjesztés alapja, hogy a munkaverseny-mozgalom - amellet, hogy a szocializmus építésének nagy erőforrása - fontos politikai tényező. ennek megfelelően valamennyi ágával foglalkozik a szabályzat. az eddiginél jóval nagyobb teret kapnak a szocialista brigádmozgalomnak - mint a munkaverseny alapvető formájának - elvi és módszertani kérdései. a szakszervezeti tanács tagjai egyetértettek abban, hogy a mozgalom támogatása a vezetők munkaköri kötelessége, éppen ezért a legfelsőbb vezetők nem támogathatnak egy-egy brigádot, hanem az egész üzemet segíteniük kell. ugyanakkor megfelelő rangra emelték a patronálók szerepét, erkölcsi és anyagi megbecsülését. a brigád maga választja meg például patronálóját. egy személy csak egy brigádot segíthet, s bár annak nem tagja, ugyanazok az elismerések, kitüntetések illetik meg, mint a brigádot. ha feladatát nem látja el megfelelően, a brigád visszavonhatja felkérését. /folyt.köv./

17.40 rj

-47 -

1800

bb. 65. /még nagyobb... 1. folyt./rj

az új versenyszabályzat magában foglalja a brigádok vállalásának módját, a teljesítés értékelésének, elismerésének formáit, a jutalmak összegét, kitér például olyan esetekre is, amikor a brigád önhibáján kívül nem tudja teljesíteni vállalását. erőfeszítéseit ilyenkor is értékelni kell, ugyanakkor jelentősen csökkenti a brigád munkájának értékét, ha hibájából, a technológiai előírások megszegése miatt halálos vagy súlyos baleset történik.

új fejezetként került a szabályzatba, hogy a demokratizálást hogyan kell minél magasabb szinten a munkaverseny-mozgásban is érvényre juttatni. ennek érdekében megszabták a felkészült gazdasági és műszaki vezetők tennivalóit, így többek között a dolgozók rendszeres tájékoztatásának módszereit, az észrevételeikre, javaslataikra való válaszadás rendjét. ha például az egyes tanácskozásokon elhangzottakra ott nem tudnak érdemben választ adni, tizenöt napon belül írásban kell felelniök, minden üzemben rendszeresen kell az észrevételek-javaslatok naplóját, vagy hasonló célt szolgáló levélszekrényt.

az új szabályzat leszögezi: szocialista munkaversenyben állónak kell tekinteni minden olyan dolgozót, aki meghatározott feladatánál többet nyújt, így például az újítót, a feltalálót, az alkotó ifjuság pályázat részvevőit. kidolgozták a részükre járó elismerések módjait is.

az új versenyszabályzatot, amely megszabja többek között az üzemi versenytitkárok és a versenyértékelő bizottságok feladatait is, a vállalati szakszervezeti tanács jónak ítélte meg és jóváhagyta. /mti/

--

bb. 66. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig:

rj la

1976. november 23.

33. északi madárvendégek
  34. kiállítás pakson az egészséges táplálkozásról
  35. szennyvittisztítás svéd technológiával
  36. sertéstenyésztési tanácskozás
  37. népi műemlékek védelme
  38. lakásépítő szövetkezet alakult a mezőkövesdi tsz-ben
  39. az idegenforgalmi kutatásokat koordináló bizottság ülése
  40. szocialista országok meteorológusainak tanácskozása
- /folyt.köv./
17.55 rj

-48 -

1810

bb. 66. /a belföldi... 1. folyt./rj

41. magyar-jugoszláv tankönyvi vegyes bizottság ülése
42. növényház ,város,
43. kgst áb ülés kezdődött budapest
44. magyar-szovjet találkozó az írószövetségben
45. balesetek
46. bolgár kulturális küldöttség budapest
47. a művészeti kisgaléria tematikus kiállítása
48. az egyiptomi béketanács főtárgya magyarországon
49. német gyula és szabó csilla isztambuli hangversenye
50. sajtótájékoztató a kgst szabványosítási konferenciáról
51. ifjú városok tanácskozása
52. magyar-bolgár barátsági napok
53. magyar gyártmányú mérőműszerek bemutatója győrött
54. ifjúsági parlament a nyiregyházi tanárképző főiskolán
55. külföldi tudósítók látogatása az ikarus gyárban
56. borsodi fafaragások
57. a mokép békemozgalmi kitüntetése
58. elhunyt nizzsalovszky endre akadémikus
59. munkaértekezlet az mta állam- és jogtudományi intézetének rendezésében
60. az mta veszprémi akadémiai bizottsága kertészeti munkabizottságának ülése
61. a maprjal szekcióülése a barátság házában
62. magyar-norvég kamaraközi megállapodás
63. honvédelmi fórum esztergomban
64. váti sajtótájékoztató
65. új munkaverseny szabályzat az oroszországi bányákban
66. hírjegyzék. /mti/

--

bb. 67. budapesti edith piaf megszemélyesítője

t/ir/rj zs la

1976. november 23.

budapestre érkezett a november 25-én bemutatásra kerülő edith piaf film főszereplője, brigitte ariel. a realista színen több mint egy évtizede elhunyt koronázatlan királynőjének megszemélyesítője a mokép vendégeként részt vesz a film magyarországi bemutatóján. /mti/

--

18.05 rj

-49 -

1820

bb. 68. biztonságosabb, jobb munkakörülmények között dolgoznak a tatabányai bányászok - tatabányán tartotta ülését a bányaiipari dolgozók szakszervezetének központi elnöksége

vid/rj fm la

1976. november 23.

a bányaiipari dolgozók szakszervezetének központi elnöksége kedden a tatabányai szénbányánál tartotta ülését. a tanácskozáson résztvevő simon antal főtitkár, menyhárt lászló, az országos bányaműszaki főfelügyelőség elnöke, s ott voltak a szot és a tatabányai bányüzemek képviselői is.

a tatabányai szénbányák szakszervezeti bizottságának és igazgatójának beszámolója alapján megvitatták, hogyan növelték az utóbbi években a szénmedence üzemeiben a biztonságot. az elnökség elismerését fejezte ki azokért az intézkedésekért, amelyekkel számottevően javították a vállalat 14 000 dolgozójának munkakörülményeit. hangsúlyozták, hogy a természetel egyenrangú kérdésként kezelik a munkásvédelmet és a korszerű védekezési módszerek egész sorát dolgozták ki és vezették be tatabányán. ilyen módon a szénmedence minden bányájában növelték a biztonságot, körültekintően gondoskodtak a baleseti veszélyforrások megszüntetéséről. közismert, hogy a földalatti munkahelyeken a metán- és a tűzveszély elleni védekezés leghatásosabb módszere a megfelelő friss levegő. ezért sok millió forintos költséggel nagy teljesítményű szellőztető berendezésekkel javították a levegőellátást. míg korábban percenként 19 000 köbméter, most 27 000 köbméter levegőt juttatnak le a bányákba. különböző típusú maróhengerekkel, szengyalukkal és önjáró biztosító berendezésekkel könnyítették a bányászok munkáját.

elismeréssel szóltak az elnökség tagjai a tatabányai bányamentő állomás munkájáról is. itt a legkorszerűbb módszerekkel készítik fel a bányamentőket a gyors és biztonságos élet- és vagyonmentésre. az intézkedések hatására évről évre csökken a balesetek száma a tatabányai üzemekben. a tüzesetek számát minimálisra csökkentették.

/folyt.köv./

18.10 rj

-50 -

18/20

bb. 68. /biztonságosabb... 1. folyt./rj

az ülésen ismertették, hogy az ötödik ötéves tervben mintegy 400 millió forintot költ a tatabányai szénbányák kifejezetten munkásvédelmi és egészségügyi beruházásokra, de azokban az években is sokat áldozott ilyen célra, amikor fejlesztésekre a mostaninál lényegesen kisebb összeg állt a vállalat rendelkezésére. /mti/

.-.

bb. 69. dr. fodor lászló emlékkiállítás nyílt

tmir/tr/rj zs la

1976. november 23.

kedden a hazafias népfront vi. kerületi bizottsága népköztársaság uti helyiségeiben emlékkiállítás nyílt dr. fodor lászló festményeiből. a kiállítást, - melyen több mint félszáz tájkép és virágcsendélet látható - dr. pogány ö.gábor, a nemzeti galéria főigazgatója nyitotta meg: méltatta a 11 éve elhunyt orvos képzőművészeti munkásságát, amelynek eredményeként jelentős művészi értékű életmű maradt hátra. /mti/

.-.

bb. 70. román művészek vendégszereplése a szegedi nemzeti színházban

vid/ká/rj la

1976. november 23.

román művészek léptek fel kedden este a szegedi nemzeti színházban. verdi: traviata című operájának három fő szerepét ana stan-slusar, nicolae stan és iuliu mare énekelte. a zenekart cornelia voina vezényelte.

a vendégek a temesvári operaház tagjai. szegedi bemutatkozásuk viszonzása annak a két héttel ezelőtti fellépésnek, amikor a szegedi nemzeti színház operatársulatának négy művésze temesvárott vendégszerepelt. /mti/

.-.

18.15 rj

-51 -

18/20

bb 71. időjárásjelentés

tr-ju la

1976. november 24.

a meteorológiai intézet jelenti november 23-án, kedden este:

hideg, szeles marad az idő

várható időjárás szerda estig: felhőátvonulások, futó hózáporral. az élénk, helyenként erős északnyugati, északi szelet helyenként viharos lökések kísérik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet plusz 1 plusz 5 fok között lesz. /mti/

bb 72. megyei munkaerőgazdálkodási ankét tatabányán

vid-ju fm la

1976. november 24.

Komárom megyében a negyedik ötéves tervben nem növekedett jelentősen a munkavállalók száma, ugyanakkor számottevően módosult az ipar szerkezete és több munkaerőt igényelt. sok helyen nem foglalkoztatták megfelelő hatékonysággal a dolgozókat. a megyében gondot okoz az is, hogy a munkaerő egyrésze nem a népgazdaság számára elsődlegesen fontos területeken dolgozik. a problémák megoldása érdekében végzendő feladatokról rendezett kedden ankétot a komárom megyei tanács a legjobban érdekelt vállalatok képviselőinek részvételével. galántai pálnak, a megyei tanács elnökhelyettesének vitaindítója alapján beszéltek meg a tennivalókat.

a tanácskozáson az a vélemény alakult ki, hogy jóllehet a hiányosságokat és ezek okait máról holnapra nem lehet megszüntetni, a munkához határozottan hozzá kell látni. már a tervezés megjavítása is jelentős eredményeket hozna. hiszen általában tulbiztosítással terveznek, így nagyobb a munkaerő iránti kereslet, mint a tényleges szükséglet. a tervek jó részét középtávúak és nem illeszkednek szervesen a vállalatok egyéb terveihez. a tennivalók sokaságában fontos feladatként jelölték meg a felnőtt szakmunkásképzés továbbfejlesztését. az általános iskolából kikerülő fiatalok ugyanis az ötödik ötéves tervben nélkülözhetetlennek ítélték meg a bérek olyan differenciálását, amely szerint a szakképzett, nehezebb fizikai munkát végző, kedvezőtlenebb körülmények között dolgozók, valamint a hosszú szakmai gyakorlattal rendelkezők nagyobb keresetnek jutnak. számítanak arra, hogy javít a helyzeten az 1977. január elsejével életbe lépő kötelező munkaerő-közvetítés is, mely a legfontosabb gazdasági ágazatokban irányíthatják a jelentkező munkaerőt. /mti/

m
igényeknek alig ötven százalékát tudják csak fedezni az

18.45/ju

- 52 -

bb 73. magyar-lengyel baráti est esztergomban

vid/fm-ju la

1976. november 24.

az esztergomi hell józsef szakközépiskolában kedden magyar-lengyel baráti estet tartottak. ebből az alkalomból anna maria stanczyk zongoraművész és bożena krzycanowska gondkaművész adott nagyszerű hangversenyt. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 62. sz. /magyar-norvég.../ hírünk 1. bek. 4. sorában a név helyesen:

dr. u j h á z i l á s z l ó

/mti/

:bb. 74. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18 órától zárásig

rj la

1976. november 23.

67. budapesten pif megismeréséről
68. a bányaiipari szakszervezet elnökségi ülése
69. dr. fodor lászló emlékkiállítás
70. román művészek vendégszereplése szegeden
71. időjárásjelentés
72. megyei munkaerőgazdálkodási ankét tatabányán
73. magyar-lengyel baráti est esztergomban
74. hírjegyzék

/mti/

- v é g e -

készült az mti k belföldi szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztő: koncz antal, lakatos erzsébet

20.30 rj

-53-

2045

20°